

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та
житлово-комунальних послуг

20 серпня 2025 року

Веде засідання голова Комітету ГЕРУС А.М.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ... І так само в нас є питання, про яке ми говорили
минулого разу, це в нас про результати діяльності НКРЕКП у 2024 році.

Комісія подає свій звіт і згідно діючого законодавства звіт має
презентуватися на засіданні комітету. І так само, якщо буде така ініціатива
Ради, то і в Раді по-моєму передбачений різ у рік передбачений чи виступ, чи
звіт Голови НКРЕКП, Голови Антимонопольного комітету, по-моєму, ще
деяких органів. Ви ще не виступали з парламентської трибуни ні разу?

_____. Виступав не раз.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви ж законопроект як перший заступник міністра
переставляли.

_____. І доповідав же ще, коли не було міністра...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Прямо з трибуни чи бокової?

_____. І з трибуни, і з бокової.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, відповідно у нас 4 законопроекти і п'яте питання
– це про результати діяльності. Я тоді, якщо є якісь думки, то давайте ними
обмінємося. Я тоді буду, щоб ми порядок денний відповідно поставимо на
голосування і тоді ми зрозуміємо кворум і зрозуміємо, як рухаємося далі.

Бачу, є питання у Олексія Юрійовича, будь ласка.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякую.

Я порядок денний підтримую, але пропонував би організаційно відразу спробувати визначитися, плюс-мінус в регламенті щоб ми були, бо в нас така затримка пішла сьогодні, щоб і колеги, і все, щоб ми заздалегідь зрозуміли, ми скільки тут, 8 годин засідаємо, 5, 6, 2 години, ну, я умовно. І щоб відповідно під це підлаштувати і максимально оперативно попрацювати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте так, я думаю, ці 4 питання, ми там не основні...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Там по воді я декілька слів скажу, не довго, я просто закцентую вашу увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це буде достатньо швидко. Думаю, що за 20 хвилин ми їх, а може й за 15 ми їх розглянемо. По НКРЕКП базова така пропозиція: 30 хвилин ми у відкритому режимі, є якісь питання там щодо, не знаю, там може бути щодо різних якихось там ситуація чи на ринку, чи як. Але якщо вже у нас будуть якісь питання більш конкретні, по якомусь виду генерації, по готовності, чи якісь такі більш специфічні питання, які будуть стосуватися там роботи конкретних об'єктів, то тоді це зробити в закритому режимі. Відповідно, умовно: 30 хвилин на відкриту частину, 30 хвилин на закриту частину, це у нас буде година. Тому все разом я орієнтовно так представляю, що ми в півтори години вкладемося, тобто до 18:00 ми повинні завершити. Це даліше побачимо, коли підемо, але моє таке розуміння, що ми так повинні зробити.

Тому пропоную тоді затвердити відповідний порядок денний і рухатися по цих питаннях. Ставлю на голосування порядок денний.

Бондар Михайло Леонтійович.

БОНДАР М.Л. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Волинець Михайло Якович. Волинець Михайло Якович!

ВОЛИНЕЦЬ М.Я. Волинець – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Волинець Михайло Якович.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є. Бачу руку. За. Є. Бачу.

Горобець Олександр Сергійович.

ГОРОБЕЦЬ О.С. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гриб Вікторія Олександрівна. Гриб Вікторія Олександрівна.

Жупанин Андрій Вікторович.

Вікторія Олександрівна, порядок денний – за?

ГРИБ В.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

У Андрія Вікторовича поважна причина і хороша новина, у нього поповнення в сім'ї, з чим його і вітаємо. Ну, як було, значить, анансовано Даяна Андріївна. Вже є ім'я. Так що вітаємо з поповненням сім'ї. Якщо його сьогодні немає, ну, ми розуміємо, що трошки клопотів добавилось. Але це такі клопоти приємні.

ЖУПАНИН А.В. Є Жупанин.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є. Ми вас, Андрій Вікторович, ми вас вітаємо.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. І просто капелюха знімаємо.

_____. Судячи по голосу, вже відмічаємо.

ЖУПАНИН А.В. Я зараз до вас на комітет приїду. Ви що, я роботу не пропускаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є. Дякуємо. Зрозуміло.

Іоффе Юлій Якович.

ІОФФЕ Ю.Я. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є.

Камельчук Юрій Олександрович.

Чекайте, а Жупанин за порядок денний?

ЖУПАНИН А.В. Да, за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

Камельчук Юрій Олександрович.

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. Камельчук теж – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

Кісільов Ігор Петрович.

Кіт Андрій Богданович.

Козир Сергій В'ячеславович.

КОЗИР С.В. Козир – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Костюх Анатолій Вячеславович.

КОСТЮХ А.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Красов Олексій Ігорович.

Кучеренко Олексій Юрійович.

КРАСОВ О.І. Красов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Красов.

Кучеренко – за.

Красов – за. Є.

Мулик Роман Миронович.

МУЛИК Р.М. Мулик – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є. Нагорняк Сергій Володимирович.

Пивоваров Євген Павлович.

ПИВОВАРОВ Є.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Семінський Олег Валерійович.

СЕМІНСЬКИЙ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скороход Анна Костянтинівна.

Совсун Інна Романівна.

СОВСУН І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хлапук Максим Миколайович.

Шаповалов Юрій Анатолійович.

Юнаков Іван Сергійович.

ЮНАКОВ І.С. Юнаков – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрченко Олександр Миколайович.

ЮРЧЕНКО О.М. Юрченко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кіт Андрій Богданович.

КІТ А.Б. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 20 – за. Кворум є. Рішення прийнято.

Тоді рухаємося по питаннях порядку денного. У нас є проект Закону про ратифікацію Угоди про сторічне партнерство між Україною та Великою Британією, є про припинення дії, вихід та денонсація міжнародних договорів України, укладених Урядом України з урядами Російської Федерації, Республіки Білорусь в рамках Співдружності Незалежних Держав (0336), Закон про ратифікацію України про Всеосяжне економічне партнерство між Україною та ОАЕ.

Я пропоную ці три законопроекти, три ратифікації, можна проголосувати одним голосуванням, а четверте виділено, бо там є питання. Окей. Тоді є потреба обговорити чи, можливо, щось коротко, якщо у нас є МЗС? Голосуємо. Ми підтримуємо, сподіваюся, що підтримаємо. Тому ми можемо переходити до голосування.

Номер 0332, номер 0336 і номер 0339 ставлю на голосування.

Бондар Михайло Леонтійович.

БОНДАР М.Л. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Волинець Михайло Якович. Не бачу, руку піднімає?
Волинець Михайло Якович, підніміть руку, якщо за. Волинець Михайло Якович – за. Є.

Герус – за.

Горобець Олександр Сергійович.

ГОРОБЕЦЬ О.С. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гриб Вікторія Олександрівна.

ГРИБ В.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Жупанин Андрій Вікторович.

ЖУПАНИН А.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іоффе Юлій Якович.

ІОФФЕ Ю.Я. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Камельчук Юрій Олександрович.

Кісільов Ігор Петрович.

Кіт Андрій Богданович.

КІТ А.Б. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Козир Сергій В'ячеславович.

КОЗИР С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Костюх Анатолій Вячеславович.

КОСТЮХ А.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Красов Олексій Ігорович.

КРАСОВ О.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кучеренко Олексій Юрійович.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мулик Роман Миронович.

МУЛИК Р.М. Мулик – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нагорняк Сергій Володимирович.

Пивоваров Євген Павлович.

ПИВОВАРОВ Є.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Семінський Олег Валерійович.

СЕМІНСЬКИЙ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скороход Анна Костянтинівна.
Совсун Інна Романівна.

СОВСУН І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хлапук Максим Миколайович.
Шаповалов Юрій Анатолійович.

ШАПОВАЛОВ Ю.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юнаков Іван Сергійович.

ЮНАКОВ І.С. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрченко Олександр Миколайович.

ЮРЧЕНКО О.М. В 2022 році зареєстрував законопроект щодо розірвання всіх есендешних договорів, ну, в 2025-му почнемо розривати. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми закінчимо, ми ж там багато чого порозривали. За.
Є, добре.

20 – за. Рішення прийнято.

Наступний законопроект – це проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення норм законодавства у сфері питного водопостачання та водовідведення, автор – Кабінет Міністрів України. А, це вже новий Кабінет Міністрів України, переподаний, перевнесений. Номер 13578.

Я так розумію, що тут Міністерство екології було профільне по цьому законопроекту? Мінрегіон. О, а чи є в нас Мінрегіон, хтось на зв'язку, може,

два слова про законопроект і потім ми обговоримо тут? Чи є в нас Міністерство розвитку громад, територій?

СУРАЙ В.А. Всім доброго дня. Андрій Михайлович, дозвольте. Віталій Сурай, Департамент систем життєзабезпечення Мінрозвитку. Дозвольте доповісти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Прошу.

СУРАЙ В.А. Дякую.

Шановні народні депутати, Андрій Михайлович, вашій увазі пропонується проект Закону, реєстраційний номер 13578, щодо внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення норм законодавства у сфері питного водопостачання та водовідведення.

Дуже коротко. Цей закон євроінтеграційний, він розроблений з метою приведення законодавства в сфері центрального водопостачання та водовідведення у відповідність до вимог Європейського Союзу. На скринінгу в Брюсселі в червні високо оцінено рух України до імплементації директив Європейського Союзу. На сьогоднішній день цей законопроект імплементує положення Директиви Ради ЄС про очищення міських стічних вод, 271 Директива, та 2184 про якість води, призначеної для споживання людиною.

Базові новели, які пропонуються, це основні моменти, пов'язані з ланцюгом і методикою оцінки ризиків на всьому ланцюгу водопостачання, тобто від забору, це обов'язкова система управління безпечністю питної води, це своєчасне виявлення потенційних небезпек: мікробіологія, хімічні, фізичні відхилення, та можливість вживати превентивних заходів для мінімізації ризиків для здоров'я людини, ще раз повторюсь, на всьому ланцюгу: від забору води до крана споживача.

Друге, це основне, в тому числі це можливість застосування тимчасових відступів від вимог якості води, як це передбачено статтею 15

Директиви 2184, але це за умови, що ці відхилення від питної води не становлять потенційної небезпеки для здоров'я людей, неможливі на певний період технічно і економічно обґрунтовані альтернативи забезпечення водопостачання населення і встановлюються конкретні строки на заходи для усунення невідповідностей, це до 3 років, з конкретним механізмом інформування споживачів. Це стаття 15 директиви.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Усунення... Секундочку. Усунення невідповідності чого?

СУРАЙ В.А. Якості вони до вимог санітарних, епідеміологічних норм, до СанПіНу. Окремий захід – це врегулювання питань, пов'язаних з господарською діяльністю у сфері нецентралізованого водовідведення, тому що на сьогоднішній день якщо немає можливості забезпечити через малу щільність населення, чи складні геологічні умови станції по очищенню води запроваджується термінологія і індивідуальні системи збирання, зберігання та очищення стічних вод, які забезпечать рівноцінний рівень захисту довкілля, в тому числі уніфікована термінологія у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення. Таким чином, у тому числі в цьому законопроекті передбачено визначення терміну "нецентралізованого водовідведення" та приведення всіх пов'язаних термінів у відповідність до європейських стандартів.

Хочу підкреслити, що законом передбачено щодо повноважень Кабміну по затвердженню порядку оцінки технічного стану об'єктів централізованого водопостачання, порядки приєднання до мереж централізованого питного водопостачання, визначення суб'єкта господарювання у сфері нецентралізованого водовідведення, надання тимчасових відступів, за які я казав, від вимог якості питної води, окремі повноваження центральними органами виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері житлово-комунального

господарства для затвердження окремої методики для розрахунку і визначення витрат та втрат паливно-енергетичних ресурсів, методики оцінки та управління ризиками, про що я казав, в системі централізованого питного водопостачання, порядку розроблення технічних умов на приєднання об'єктів до систем централізованого питного водопостачання та окремо в Закон про водовідведення визначення терміну "нецентралізоване водовідведення".

Окремо хочу сказати, що проект закону схвалено на засіданні урядового комітету 8 травня та 30 липня повторно був схвалений на засіданні уряду. Пройшли ми два окремих комітети, це 15 серпня був екологічний комітет, екологічної політики та природокористування та 15 серпня Комітет інтеграції України до Європейського Союзу.

Якщо коротко. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нічого собі коротко. А можна питання? Дивіться, простими словами для звичайних людей, що цей законопроект змінює? Або ви скажіть, або те, що я для себе зрозумів з вашої розповіді, бо ви зачитали з листочка, там контроль, моніторинг і набір всяких різних слів. Що він змінює в реальному житті?

СУРАЙ В.А. В реальному житті це можливість врегулювання порядку на централізоване водовідведення, тобто всі вигрібні ями, які є, вони врегульовуються.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що таке "врегульовуються"? "Врегульовуються" – це універсальне слово...

СУРАЙ В.А. Будуть порядки, які розроблятися будуть Кабміном: порядок вивезення рідких нечистот. Тобто буде окремий порядок, яким чином буде здійснюватись, врегульовуватись порядок збирання,

транспортування та очищення стічних вод у населених пунктах, в яких споживачі не приєднані до систем централізованого водовідведення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Почекайте, почекайте. Є місто Шацьк, містечко, там є озеро Світязь, там є Шацькі озера. І там є багато, наприклад, таких мініготелів, чи хтось просто навіть хати людям здає. Ну, побудували вже там достатньо багато якихось готельчиків. Вони не приєднані до централізованого, зрозуміло, ні водопостачання, ні водовідведення зараз. І там є якісь вигрібні ями, хтось, десь, якимось робить. От вступає в силу цей закон. Що далі: вони не мають права користуватися вигрібними ямами? Що поміняється там? Що вони мають зробити?

СУРАЙ В.А. Ні, там, де є, скажімо так, септики, для них нічого не змінюється, там, де є системи індивідуального очищення стічних вод. Ми кажемо про людей, які мають лише неконтрольований збір, скидання неочищених стічних вод.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. А я в додаток до цього питання: хто саме, який орган державний контролює стічні води, септики і так далі? От хто відповідає за це?

СУРАЙ В.А. Місцеві органи, там є порядок приймання стічних вод в системи каналізацій.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Там у екологічної інспекції немає повноважень?

СУРАЙ В.А. В тому числі екологічна інспекція. Перше – це органи місцевого самоврядування, друге – екологічна інспекція, безумовно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І вони після прийняття цього закону підуть, побачать, в кого є вигрібні ями, там, допустим, без септиків якось, і скажуть: "Все, ми опломбовуємо вашу вигрібну яму, ви не маєте права нею користуватись"?

СУРАЙ В.А. Андрій Михайлович, ні в якому разі. Це ми кажемо щодо порядків, яким чином буде здійснюватись визначення, порядок збирання, транспортування. Зараз це питання просто не врегульоване, немає механізму. Ніхто не буде... це не про це.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

Прошу. Пане (*нерозбірливо*), прошу.

_____. Колеги, я ще два слова до цієї проблематики хочу додати. Є ще інша проблематика: користування водостічною каналізацією. Це та каналізація та стоки, які призначені для викиду тільки в ливневих або дощових відходів, а люди буває скидають в оцю систему ще відходи. Так просто що слова, щоб ви не забували про цю проблематику також.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Анна Костянтинівна, прошу.

СКОРОХОД А.К. Мені просто тут трохи попахує лічнячком. Пояснюю, тут написано, що розширюються повноваження міністерства, і вони до прикладу будуть погоджувати проект порядку приєднання до мереж централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення. Також тут ну, як би...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вони будуть погоджувати порядок, так?

СКОРОХОД А.К. Проект.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Порядок.

СКОРОХОД А.К. Проект порядку. Проект.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Так все регулюється порядком затвердженим *(Не чути)*...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

СКОРОХОД А.К. Тут насправді дуже приємно було вислухати все, але тут методики, затвердження порядків, розроблення. Тут трохи про інше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окей. Добре. Давайте ми дамо, щоб ви прокоментували. І так само я попрошу, щоб прокоментувало НКРЕКП, тому що вони теж займаються приєднанням.

СКОРОХОД А.К. Хто зараз погоджує?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу, прокоментуйте, будь ласка, хто зараз погоджує, і як ви плануєте використовувати ті повноваження і для чого?

СУРАЙ В.А. У нас на сьогоднішній день є порядок приєднання до мереж, в Законі України передбачено про водовідведення та очищення міських стічних вод повноваження Кабміну щодо порядку приєднання до мереж централізованого водовідведення, а в Законі про питне водопостачання непередбачено повноваження Кабміну розроблення порядку приєднання до мереж централізованого питного водопостачання. Тому цим законом ми надаємо повноваження Кабінету Міністрів України щодо

затвердження порядку приєднання до мереж централізованого водопостачання.

Це врегульовуються такі принципи, і якщо ми кажемо про НКРЕКП, то згідно Закону про державне регулювання...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Почекайте. Секундочку, цим законом ми даємо повноваження Кабінету Міністрів. А без цього закону зараз ці повноваження у кого?

СУРАЙ В.А. Ні в кого. Немає таких повноважень. На сьогоднішній день неврегульоване це питання. Тому я сказав, в Законі про водовідведення та очищення міських стічних вод. Це є повноваження Кабміну, вони надані. Закон про питне водопостачання, таких повноважень немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Секундочку. Добре. Добре. Руслан Юрійович – радник голови НКРЕКП, чи як правильно представити. Прошу.

_____. Р.Ю. Добрий день, колеги. Відносно цього питання трошки уточню. Дійсно, в Законі про водовідведення на сьогодні закріплені повноваження саме за Кабінетом Міністрів розроблення правил приєднання до мереж водовідведення. Але на сьогодні Законом про питне водопостачання, повноваження щодо розроблення правил приєднання до мереж водопостачання на сьогодні закріплені за регулятором. Але, на жаль, по тій чи іншій причині на сьогодні вони відсутні, затверджені регулятором, а діючий документ досить, скажемо так, дані, які там ще наказом Мінрозвитку затверджувався.

Тому по своїй суті даний законопроект, він врегульовує ці питання і на один рівень виносить питання приєднання, як до мереж водовідведення так і до мереж водопостачання. І єдине, що додається фраза, яка передбачає те, що

саме регулятор погоджує правила приєднання як до мереж водопостачання так і до мереж водовідведення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Регулятор погоджує. Тобто Кабмін розробляє, а ви маєте його погодити те, що Кабмін розробив.

А мені взагалі здається... А хто тут головний комітет? Приєднання... Хто? Екологія.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Андрій Михайлович, дивіться, колеги, послухайте, будь ласка, бо я ж в цьому варюся 20 років. Дивіться, Закон "Про питну воду та питне водопостачання", він завжди був МінЖКГ, це наш був закон. І тому я сам здивувався, я на минулому засіданні... чому раптом першим йде екологія. Якщо ви уважно подивитеся на цей закон, на структуру, таблицю, ви побачите, що там ключові питання, які стосуються або регулятора, або нашого профільного міністерства саме витрати, втрати, тарифоутворення, енергетичні витрати і так далі.

Вони розділили, розумієте, питна вода, там є два принципових моменти, є якість, тобто вода, як життєзабезпечення. Це завжди були такі екологічні стандарти, санпіни там, які визначали якість, а все решта це комунальні завжди були, бо цю воду треба десь забрати або підняти на гору, або з поверхневих вод і очистити, довести до якості і далі побудувати весь цей ланцюг як до споживача, так і після споживача, це водовідведення. І я тому, я подивився, тут в мене десятки вже питань, десятки. Я просто для того, ми можемо тут зав'язнути, повірте мені, нам для того, щоб розібратися, я пропоную його зараз не розглядати, не виносити і окремо провести або на базі комітету, або на базі підкомітету НКРЕКП, бо одразу я сам не знаю, що ви зараз робите.

Коли я в кінці бачу цього законопроекту, що нацкомісія розробляє та затверджує правила користування тепловою енергією. А де, як ви віддали цю теплову енергію, тепер ви правила будете затверджувати? Погодьтеся, це

маячня повна. Ви розберіться з міністерством, хто що робить, але ви самі не розберетеся, це я вам просто чесно скажу. І нам треба допомогти їм розібратися.

І ці питання, які ви задаєте, абсолютно слушні. Де там ОМС, де там ОДА мають бути, де має бути Регулятор, на що він претендує і що він збирається регулювати? Де міністерства і хто за що відповідає? А спроба була навести такий собі порядок, бо там бардак був повний. Оця спроба якось навести порядок.

Я, в принципі, вітаю появу такого закону, але нам з вами треба дуже детально у все це вникнути, повірте мені. І тоді буде відповідь на питання, що пані Скороход задає, хто ж там за що... хто закриває септики, хто не відкриває, хто за що відповідає і так далі.

Тому я пропоную зараз не... в нас є про що розмовляти з НКРЕКП, а цей закон окремо підготувати до засідання комітету на базі підкомітету. Я готовий там долучитися максимально.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В нас от якраз голова підкомітету Євген Павлович Пивоваров піднімає руку.

ПИВОВАРОВ Є.П. Я прошу слова.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, прошу, Євген Павлович.

ПИВОВАРОВ Є.П. Шановні колеги, шановний пане голово, дуже дякую вам. Спасибі.

Я в даному випадку хотів би зазначити певні тези. Ще в 21-му році ми працювали дуже щільно над питанням якості води і приведення її до норми законодавства в Європейському Союзі. Так, дійсно, це дуже важливо, але ми розуміємо, що стандарти, які ми на той момент мали, там, дійсно, мало бути

дуже велике фінансування щодо приведення і ми працювали з асоціацією, з водоканалами. Це перше.

Друге. Я з великою повагою і дуже дякую міністерству за ініціативу. Є лише маленьке запитання, чи розуміють вони, що коли ми встановлюємо якісь вимоги до якості води, певні норми, ми маємо розуміти, що з 21-го року всі водоканали, які регулюються, працюють за збитковими тарифами, і кожні, скажемо, зміни, я дуже прошу, щоб вони були дуже виваженими, тому що нам треба розуміти, за який рахунок ми буде фінансувати цей контроль, ведення методик і таке інше. І питання це чутливе і воно дуже гостре зараз, і ми не вирішили його щодо забезпечення води. І більше того, я вам так скажу, що на початку літа в нас питання взагалі було, стояло так критично щодо подання води за певним графіком. Сьогодні ми вже кажемо про приведення санітарних норм до законодавства Європи, що дуже правильно, але треба бути обережними.

І остання теза і потім, якщо можливо, пропозиція. Вибачте, у нас сьогодні є прифронт і законодавчо ми маємо розуміти, які є обмеження або спеціальні умови для саме громад прифронтових з точки зору регулювання надання цих всіх послуг та контроль. Тому, шановний пане голово, я до вас звертаюся, якщо можливо, дайте, будь ласочка, доручення, ми проведемо, скажемо, засідання, вивчимо ці всі питання і після цього ми доповімо на комітеті більш ретельно стосовно цих питань і після цього вже будемо якось приймати рішення з Укрводоканалом, екологія... асоціацією, з водоканалами, Асоціацією міст. І ми ретельно...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Споживачів не забудьте там трошки, бо водоканал...

ПИВОВАРОВ Є.П. Вибачаюсь...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Споживачів не забудьте, бо там обов'язково про тариф стане питання, розумієте, і про методику.

ПИВОВАРОВ Є.П. Обов'язково. Ні, проведемо оперативно *(Не чути)*
Абсолютно, так, я підтримую. Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Давайте не всі зразу, бо не чути.

ПИВОВАРОВ Є.П. Запросимо всіх. Я просто звертаюсь з цим самим проханням, щоб ви дали, шановний пане голову, доручення щодо проведення засідання на базі підкомітету. Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Я підтримую ті пропозиції, які були озвучені. Значить, я пропоную, щоб ми сьогодні по цьому питанню рішення не приймали. З однієї сторони доручити, я думаю, що всі згодні з цим, щоб на базі підкомітету провести обговорення цього.

Друге, я звернуся до Олега Бондаренка, щоб він делегував зі свого комітету тих людей, які вели цей законопроект, щоб вони також доєдналися. Тому що в мене таке враження складається, що по суті законопроекту, там, може, є екологічні норми, але регуляторних норм по житлово-комунальних послугах, регуляторних норм по житлово-комунальних послугах, а саме по водопостачанню і водовідведенню, там є достатньо багато, якщо не більша частина цього закону.

Зрозуміло, що якщо це не централізоване водопостачання, то це взагалі якби не наша історія, це чисто там екологія чи, я не знаю, там, Міністерство розвитку громад і територій, але тут є багато цих регуляторних питань і вже є там перетин НКРЕКП, тому це потрібно обговорити.

Я підозрюю, що сьогодні він при такому обговоренні може навіть і не набрати, бути відхиленим, тому нам би не хотілося, щоб ми там просто

відхиляли і потім в залі йшли, там теж не голосували. Тому я попрошу, щоб поки що його в зал не виносили, а щоби зібралися на базі підкомітету, там обговорили ці наші питання і тоді, коли ми вияснимо для себе і знайдемо відповіді на всі питання, тоді ми з ним підемо в зал і всі будуть розуміти...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. І винести на комітет.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Винесемо на комітет і, можливо, навіть ми проговоримо, а що би варто було, як дороговказ, що варто було б додати до другого читання. І тоді вже з цим можна було б комфортніше приймати рішення.

Тому я пропоную так зробити. Якщо всім підходить, давайте так тоді і робимо. Окей? Все, добре. Тоді буде наступне обговорення на підкомітеті, і з Олегом Бондаренком я також переговорю.

Дякую. Дякую.

Тоді переходимо до наступного питання. Це про результати діяльності Національної комісії, що здійснює регулювання у сфері енергетики та комунальних послуг, у 2024 році. Був поданий звіт той, який згідно закону вимагається. Цей звіт прийшов до нас на комітет, він є ДСК і він далі переданий в ту кімнату спеціальну, де зберігаються документи ДСК. Про це було повідомлено нашим колегам, його можна було взяти почитати або можна буде взяти завтра чи наступного тижня також почитати.

І зараз в нас буде така більш жива дискусія, живе обговорення. Я пропоную, щоби зараз презентація від НКРЕКП, від Голови НКРЕКП, потім в нас, 30 хвилин в нас відкритої дискусії, а потім ми візьмемо 30 хвилин, якщо є якісь запитання, то 30 хвилин ми візьмемо, щоби якась чутлива інформація вже не попала в ефір, щоб не зробити якби гірше, якихось ризиків не накликати, то ми вже поговоримо про такі питання. Але в нас так само комітет якби публічний орган і ми так само маємо відкриті дискусії по таких

питаннях і відкриті обговорення. Тому 30 хвилин зараз ми у відкритому режимі, ми це пам'ятаємо.

Добре. Тоді прошу, Юрій Миколайович, вам слово.

ВЛАСЕНКО Ю.М. Дякую, Андрій Михайлович. Хотів би подякувати за запрошення, за можливість виступити.

Ми сьогодні з колегами в тому складі, який є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Секундочку. Олег, а можете так фотографувати, щоб в кадр всі попали, щоб не було, що... щоб було справедливо. Декілька фотографій, да.

Прощу. Прощу, Юрій Миколайович.

ВЛАСЕНКО Ю.М. Ми в складі лише чотирьох членів комісії. Як ви знаєте, вже пройшов конкурс і найближчим часом має бути погоджено, надіємся, що має бути погоджено ще трьох членів комісії. І як передбачає законодавство в нас буде повний кворум, тобто сім членів комісії, хоча для кворуму нам потрібно чотири.

Я попросив би вивести, можливо, презентацію НКРЕКП на екран.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І вона так само є роздана тим, хто тут.

ВЛАСЕНКО Ю.М. Вона є роздана. Я хочу звернути увагу, це, як би сказати, основні моменти, взяті із загального звіту, і орієнтуюся на те, щоб тут не було такої сенситивної інформації.

На першому слайді, якщо ви бачите, там просто наведена статистична інформація про те, які заходи здійснювала комісія, скільки вона їх здійснила, це і проведення відкритих засідань, перевірок, і відповіді на звернення громадян. Але в той же час хочу звернути увагу, на відміну від попереднього звіту, то тут присутні ще дві, як би сказати, статистичні інформації: це

кількість учасників оптового ринку, це щодо стосується впровадження REMIT, і скільки видано гарантій походження електричної енергії. Також хочу звернути увагу, що з січня по грудень комісія ухвалила 40 важливих рішень, це, наприклад, від запуску механізму самовиробництва, активний споживач, і спільних аукціонів на розподіл електричної енергії, так як я сказав, гарантій походження, так і повної імплементації REMIT.

Можна другий слайд, будь ласка. Також враховуючи ситуацію із обстрілами нашої енергетичної системи, комісія зробила ряд важливих кроків, а саме: ми спростили процедуру ліцензування для певних категорій виробників електричної енергії для того, щоб забезпечити масштабування малої генерації на території України, і крім цього, крім ліцензійних умов спрощення, ми ще зробили ряд заходів по спрощенню процедури приєднання до електричних мереж, теплових мереж і газових мереж.

Хочу звернути увагу на те, що під цей час було видано технічних умов приблизно на 3 гігавати, але, на жаль, приєднання було по УЗ лише там на 17 мегават під ці технічні умови по спрощенню процедури і приєднання, із них це 2,3 гігавата до оператора системи передачі і 700 мегават до операторів системи розподілу. Але в той же час хочу звернути увагу на те, що протягом 2024 року було проведено 4 конкурси, то єсть аукціони на допоміжні послуги, сумарно це 700 мегават, і в результаті чого у нас має бути впроваджено, ну, мало бути впроваджено до жовтня поточного року всі ці 700 мегават, але враховуючи ситуацію, яка склалася там з завезенням з обладнання і зверненням учасників ринку, в тому числі оператора системи передачі, комісія відповідним рішенням дозволила продовжити це введення ще плюс на чотири місяці, але з умовами додаткових надання гарантій. Відповідне рішення вже було прийнято і набрало відповідної юридичної сили.

Можна, будь ласка, наступний слайд. Також хотів би акцентувати увагу на тому, що комісія активно пропрацьовувала всі необхідні доповнення до розвитку мереж, як електричних так і газових, на що були затверджені всі

необхідні плани перспективного розвитку і по таким основним компаніям як оператор передачі електричної енергії ОГТСУ і по газосховищам. В той же час при затвердженні інвестиційних планів операторів системи розподілу, на що хочу звернути увагу, ми окремо приділяли увагу розумним мережам, а також необхідності забезпечення збільшення кількості лічильників багатофункціональних. Так як на сьогоднішній день у нас деє приблизно 20 відсотків забезпечено споживачів цими лічильниками, і ми цю як би шкалу при затвердженні тарифів...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це по газу чи по електроенергії?

ВЛАСЕНКО Ю.М. По електроенергії. Збільшили їх на 15 відсотків. Додатково ще хочу звернути увагу на те, що можна сказати, це в перший раз при затвердженні в 2024 році тарифу оператора системи передачі на 2025 рік, ми підійшли збалансовано, і цей тариф як враховує всі необхідні витрати оператора системи передачі, тобто НЕК "Укренерго", на його ліцензовану діяльність, тобто утримання мереж і забезпечення необхідного обсягу проведення ремонтів і аварійних запасів так і виконання вимог ПСО по відновлювальним джерелам енергії і принаймні на сьогодні за шість місяців того, що ми бачимо, цей тариф покриває той обсяг компенсацій з відновлювальних джерел енергії, які передбачені в тарифі. І будемо надіятися, що за рахунок правильної роботи, належної, гарантованим покупцям електричної енергії з відновлювальних джерел енергії. У нас може з'явитись сума економії, яку ми зможемо по результатах року пустити на погашення заборгованості перед відповідними виробниками з відновлювальних джерел енергії, яка сформувалася у попередні періоди.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це ви зможете самотійно зробити чи через закон треба.

ВЛАСЕНКО Ю.М. Ні. Це зміни до закону не треба.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава богу.

ВЛАСЕНКО Ю.М. Да, ні, по тим змінам, які я хотів пізніше сказати за вашої допомоги, особливо вашого комітету і Верховної Ради в цілому, ми змогли визначити джерела на погашення, там сумарно на 18 мільярдів і більша частина вже їх погашена. Це по відповідним як і по балансуючому ринку, так і по ВДЕ, і по домашнім господарствам.

Так, наступний слайд, будь ласка.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте до боргів може пізніше.

ВЛАСЕНКО Ю.М. Да, також з урахуванням того, що був прийнятий Закон про "зелену" трансформацію, комісія розробила всі необхідні нормативно-правові документи. І у нас на сьогоднішній день, ну, тобто в 2024-му було зареєстровано виробників, не виробників, а ліцензіатів з агрегації було 5, тобто 3, а станом на сьогодні вже 5. І також по активних споживачам у нас зареєстровано близько було 2 гігават, із них за механізмом самовиробництва – це так низиваємий net billing, на кінець 24-го року було 422 учасника, на сьогоднішній день – 651 загальною потужністю 142 мегавата.

І такий же механізм це вже із ліцензіатів мається на увазі, це ринкова премія Feed-in-Premium. Також у нас на сьогоднішній день це 7 генеруючих одиниць на 524 мегавати. І на липень уже 2025 року сума компенсації по ним уже склала там 532 мільйони гривень.

І ключовим моментом те, що я сказав на початку, це було затвердження відповідних нормативно-правових документів, ведення відповідної програми

grexel – це по гарантіям походження. Ми зараз активно ведемо із агенцією органів-емітентів роботу в частині того, щоб наші гарантії походження і наші програми були визнані в Європейському Союзі і для того, щоб ми могли виходити на цей ринок і робити відповідні, ну, як би сказати, комерційні пропозиції по гарантіям походження.

Можна, будь ласка, наступний слайд. Також хочу звернути увагу на те, що в 2024 році нами було впроваджено спільні аукціони на міждержавний перетин по там чотирьом ключовим країнам – це Польща, Угорщина, Молдова і Словаччина. На жаль, на сьогоднішній день поки це є добові аукціони. Але ми працюємо активно із ЈАО в частині того, щодо впровадження місячних і річних аукціонів. Хотів би також відмітити активну позицію і допомогу в цьому Енергетичного Співтовариства, пана Артура Лорковського, який також, за нашим проханням, сформував відповідну робочу групу, де були запрошені представники європейських країн і за рахунок цього у нас пішов рух і за нашими планами спільними з НЕК "Укренерго" ці ми, місячні принаймні аукціони, ми зможемо уже впровадити в грудні місяці поточного року. І це якраз дасть змогу, як би сказати, вирішити те питання, на що інколи скаржаться споживачі, щодо неможливості купити більш на довгий період перетин для того, щоб зтягнути імпортовану електричну енергію. Але звертаю увагу на те, що ми над цим працюємо і орієнтовно на грудень місяць ми маємо забезпечити. Ну, по доступу до перетину імпорт-експорт, у нас вони постійно змінюються в залежності від літньо-зимових періодів. На сьогоднішній день пропускна спроможність на купівлі імпортованої... тобто на експорт, 900 мегават, а 1400 на купівлю імпортованої електричної енергії. Ой, 2 тисячі мегават, вибачаюсь.

Також хочу звернути увагу, що протягом 2024 року у нас суттєво зріс імпорт електричної енергії. Ну, це, по-перше, було пов'язано з дефіцитом електричної енергії, а експорт в деякі періоди взагалі, в деякі місяці не відбувався.

Наступний слайд, будь ласка. З метою врегулювання питання дефіциту електричної енергії в 2024 році, в тому числі можливістю відновлення нашого енергетичного обладнання, яке було пошкоджено, комісія опрацювала питання щодо зміни прайс-кепів, і з 01.06.2024 року були змінені прайс-кепи, відповідно до яких (на слайді воно наведено) нічна зона піднялась до 5600, і пік вечірній змінився до 9 тисяч гривень. Але при цьому також за рахунок проведеного відповідно моніторингу була на годину збільшена ранкова зона. І це дало можливість, як я сказав, в 2024 році збільшити обсяг імпорту в 5,5 рази порівняно з 2023 роком.

Ну і, як ви знаєте, на сьогоднішній день, уже так зразу зайду, що також було прийнято рішення: з 1 серпня у нас діють оновлені прайс-кепи. Це на вечірній пік вони складають близько 15 тисяч гривень. Ми зараз активно моніторимо, як відбуваються всі ці процеси, як проходять операції експортно-імпортні, як працюють учасники, з залученням відповідних, в тому числі оператора ринку і за результатами місяця будемо орієнтуватися, що в подальшому. Але це було зроблено з тою метою, для того, щоб ми будемо входити в зиму і в нас була можливість заводити імпортовану електричну енергію, а також створити відповідні передумови для розвитку установок зберігання енергії і високоманевреної генерації для того, щоб покривати піки. Тобто зацікавити потенційних інвесторів у розвитку цієї розподіленої генерації.

Ну і одна з таких, яка на сьогоднішній день є, ключових проблем – це заборгованість на відповідних сегментах ринку. І так я вже був попередньо сказав, дякую за прийняті ваші законодавчі ініціативи. Тому що комісія по результатах перевірки 24-го року, 23-го: в Укренерго у нас виявилась економія, і також були додаткові кошти із плати за перетин, що нам дало можливість сформувати обсяг коштів в розмірі приблизно 18 мільярдів гривень, які ми пустили, чи направили, вірніше, неправильно сказав, на погашення заборгованості, яка сформувалася на балансуєчому ринку, на ПСО по "зелених", тобто і юридичних, і домашніх господарств в тому числі,

без в тому числі, да... Ця заборгованість, як би сказати, призвела до і зменшення заборгованості в подальшому по інших сегментах.

Також хочу звернути увагу, у нас для врегулювання цієї заборгованості на сьогоднішній день з метою виконання Закону 4213 Кабінет Міністрів і комісія розробила всі необхідні нормативно-правові документи, відповідно до яких ми вводимо так звані спецрахунки для певної категорії споживачів, яких визначають місцеві органи влади. І хочу звернути увагу, до цих категорій споживачів відносяться як водоканали, теплокомуненерго, критична інфраструктура, шахти, і вони будуть захищені. І зазначений механізм має нам надати можливість зупинити накопичення боргів на балансуєчому ринку і в подальшому, можливо, даже зменшити цей обсяг за рахунок впровадження цього механізму. Там було питання по заборгованості, ми дійшли, чи можете там...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви розкажіть, а потім ми, якщо будуть питання, я думаю, що питання будуть, то потім уже будемо по питаннях відповідати.

ВЛАСЕНКО Ю.М. Так, можна, будь ласка, наступний слайд. Да, щодо газового сектору. Хочу звернути увагу на те, що при розгляді тарифів на 2025 рік ми в перший раз проходили без імпорту газу і це призвело... то єсть без транзиту, що призвело до збільшення тарифів на передачу газу і при тому воно призвело в рази, але за рахунок роботи колег з комісії ми суттєво скоротили витрати Оператора газотранспортної системи, що не призвело до зростання в 7,8 разів обсягу, але також з метою інтеграції нашої газотранспортної системи до європейської ми затвердили в євро тарифи на транспортування цього газу.

Також хочу звернути увагу, що ми також вдосконалили роботу Укртрансгазу як суб'єкта господарювання, який здійснює накопичення газу в сховищах, де запровадили відповідні продукти, згідно з якими на сьогоднішній день поліпшується ситуація, потенційним учасникам більш

зрозуміліше, як вони можуть закачувати цей газ і як вони можуть в майбутньому зберігати і контролювати цей процес зберігання незалежно від того, які там тиски будуть, в газосховищі. І одним, напевно, із ключових по... в газовому секторі – це в 2024 було, це те, що ми зняли всю регуляторну бар'єрність по біометану і перший газ від виробників з біометану був закачений в 2024 році, це 2,3 мільйона кубометрів. Коротко... да, в систему, коротко про газовий сектор.

Так, можна наступний слайд? Так, що стосується центрального, як би сказати, наших водоканалів, я так назву, да. Ми на протязі 2024 року два рази переглядали тарифи, це був перегляд тарифів лише для юридичних осіб і переглянули вже і на 2025 рік. Але це враховуючи, що, ну, є Постанова Кабінету Міністрів з рекомендаціями утриматися від перегляду тарифів для населення. То з урахуванням рекомендацій уряду ми тарифів для населення по водоканалам не переглядали.

В той же час хочу звернути увагу на те, що протягом 2024 року дофінансування водоканалів із місцевих бюджетів було здійснено приблизно на 7,5 мільярда гривень.

Що стосується теплопостачання, то так, як я вже попередньо був сказав, з метою розвитку розподіленої генерації, в тому числі і когенераційної, ми спростили методика приєднання і порядку плати за приєднання, і також методика встановлення тарифів на тепло, що дало змогу більш оперативно приєднатися відповідним установкам. І на сьогоднішній день ми вже по цій спрощеній процедурі по тарифоутворенню затвердили, не пам'ятаю, уже 18-ти установкам на виробництво тепла по відповідних містах.

Так, можна, будь ласка, наступний слайд? Тут наступний слайд у нас пов'язано з REMIT, так, як я сказав уже попередньо, що ми впровадили всі необхідні механізми, які передбачено REMIT, зараз консультиємося із європейськими організаціями щодо відповідних програмних продуктів. Я по можливості попросив би, можливо, Олександра Леонідовича – профільного члена комісії, можливо, якщо потрібно більш детально про це розказати. Але

хочу звернути увагу, що ми протягом 2024 року впровадили там три основних документа: це порядок функціонування платформи інсайдерської інформації, у нас їх три на сьогоднішній день працює; вимоги щодо забезпечення доброчесності та прозорості на оптовому ринку і порядок подання інформації про здійснення господарської торгівельної операції.

Ну, і також хотів би подякувати представникам Верховної Ради, були прийняті в 2024 році відповідні зміни, які нам трошки удосконалили процедури по REMIT, і нам дало можливість забезпечити виконання деяких вимог, оскільки ми мали реєструвати, в тому числі і учасників оптового ринку, але наше законодавство передбачало обов'язок його реєстрації, хоча вони реєструвалися на європейській стороні.

Наступний слайд, будь ласка. Ну, і заходи з ліцензійного контролю. Завдяки відповідним змінам нам дозволили, чи вірніше, не дозволили, ми змогли вже проводити заходи, пов'язані із нашим контролем по ліцензіатам, які здійснюють свою господарську діяльність на прифронтових територіях, тому що була відповідна заборона, ну, при цьому за рахунок відповідно проведених перевірок ми можемо і маємо можливість у разі незбалансованості тарифів докомпенсовувати відповідним групам ліцензіатів як водоканали, оператори системи розподілу, теплокомуненерго.

Було переведено 453 перевірки, з них планові – 33. Ну, як би статистична інформація просто так для населення за рахунок цих проведених перевірок близько 100 тисячам споживачам було компенсовано коштів на 13 мільйонів гривень за неякісне надання послуг.

У нас сім пріоритетів на наступний рік, це на наступному слайді.

Основний пріоритет комісії завжди був і є – це збалансованість у прийнятті рішення між державою, учасниками ринку і споживачем.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. У нас буде час на питання-відповіді, тому всі зможуть задати, просто піднімайте руку. По-перше, хочу подякувати за звіт і подякувати за презентацію, тим більше, що ви її роздали, реально було

зручно, з одної сторони ви розповідаєте, а з другої сторони можна зразу дивитися і краще тоді вловлюється інформація, це дійсно зручно, зручний формат. Дякую.

І по цій презентації бачу, що у нас є і хороші тренди, хороші речі, бачу, у нас дуже сильно збільшилась кількість приєднань, думаю, в тому числі генерацій, це є супердобре, бачу, у нас з'явилися агрегатори перші, це теж добре. Але я би хотів ще так само звернути... Якщо можна, цей слайд, де були ціни, оптовий ринок електричної енергії, я так розумію, що зараз вам всі рішення треба приймати вчотирьох, тобто вас... коли прайс-кепи піднімали, то всі прийшли і прийняли, ніхто ні на лікарняний не ліг, ні у відрадження не поїхав. Відловили. Це добре, що всі здорові, бо раніше всяке бувало і люди раптово хворіли, коли складні рішення.

Дивіться, там є графік, не той, попередній, мені здається, слайд, ціни на спотових ринках України та суміжних держав і під ним графік, де цін у суміжних держав немає взагалі. Це, мабуть, якась механічна помилка, там тільки... Прошу? А... *(Не чути)* праворуч. Ні, я просто бачу Франція, Яка Франція чи Фінляндія там суміжна держава, я думав, це інший графік зовсім. І тут до кінця 2024 року, а інші графіки і по 2025 рік. В 2025 році, думаю, ситуація трошки інакша, є ця проблема, ви, мабуть, чули, що промислові споживачі скаржаться на те, що у нас ціни в період недефіциту, а у нас навіть профіцит, суттєво повиростали і вони суттєво вищі суміжних країн. Це і АрселорМіттал з того приводу робить якусь публічну компанію, Інтерпайп просить, щоб їм там не обрізали ліміти і дозволяли імпортували електроенергію. А імпортують чому? Не від добра. Імпортує тоді, якщо бачить, що імпортна дешевша може бути ніж наша. І я просто хочу, ми ж не маємо права ні в чого втручатися, я просто хочу звернути вашу увагу на цю проблему. І на основному комітеті це питання піднімалося, і у нас є і підкомітет. От воно тут, бачу, це питання так трошки в сторону, але така проблема є. З хорошого, я бачу, що борги у нас не ростуть, були вони 61,6, зараз стали 61,2. Загальний борг, я бачу, там де борги, якщо видно, з правої

сторони видно загальний борг, не ростуть, трошки зменшився. Як мінімум, задача мінімум, що вони не накопичуються, і ми припинили зростання цих боргів. Дійсно, хотілось, щоб вони знижувалися, і ми ще, думаю, зробимо окреме засідання комітету по боргах. Тут Укренерго комусь винен менше, але треба, щоб і Укренерго теж, для Укренерго теж якби борги були менші.

Тому так достатньо інформативно. Спасибі. Я не буду забирати багато часу, бо думаю, будуть питання в колег.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. В мікрофон, треба, щоб всі чули.

_____. *(Не чути)* зараз пан Кучеренко був присутній на засіданні нашої комісії, коли ми схвалювали проект Постанови про внесення змін до відповідних нормативних документів, які дозволяють відключати споживачів, це відповідні зміни до кодексу. І я хочу наголосити на тому, що в четвер у нас будуть вже обговорення публічні, тому запрошуємо всіх членів комітету. Це дуже серйозно, тому що це впливає на зменшення потенційної заборгованості, яка виникає. Той самий балансує ринок, які створюють основні об'єкти критичної інфраструктури, вони підпадають під цей механізм. Кабмін видав свою... постанову. Ми зараз, якщо приймемо рішення з вашою підтримкою, то схема повинна запрацювати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Но спецрахунки поки що не запрацювали ті, що ми законом...

_____. А вони і не можуть запрацювати без нашого рішення. *(Шум у залі)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запитання. Кучеренко Олексій Юрійович, Михайло Леонтійович, Максим Миколайович, Андрій Вікторович і... теж піднімайте руки. А, і Вікторія Олександрівна.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Я спробую багато часу не витратити членів комітету, оскільки відверто вам скажу... Дякую. Відверто вам скажу, що я як голова ТСК і наші колеги по ТСК, у нас один з ключових напрямків аналізу діяльності саме діяльність НКРЕКП на усіх ринках. І у нас буде окрема з вами розмова і наша оцінка буде окрема, і вона не буде такою бравурною оптимістичною, одразу хочу вам попередити. Тим не менше у нас налагодились більш-менш нормальні контакти, як мінімум, ми зустрічаємося, обговорюємо. Вже зараз попереджую, на наступному тижні планується ТСК по ситуації в Укренерго. Зараз поясню чому. І тому вже вас запрошуємо, у буде дуже серйозна розмова і з вами, і з міністерством, і з комісії по цінних паперах, і з правоохоронцями стосовно реальної фінансової ситуації в Укренерго.

Тепер два навіть не питання, розумієте, а, мабуть, такі проблемні моменти, які я там зазначу. Хоча єдине, я на початку скажу і більше не буду звертатися. Я абсолютний є супротивник будь-яких байок про якусь незалежність. Незалежності в природі не існує як такової, це треба запам'ятати. Незалежність може бути від політичного впливу і це абсолютно нормально. І наше завдання як депутатського корпусу і суспільства вас відокремити від політичного тиску, щоб ніхто, умовно, не дай боже, ні депутат, ні міністр, ні голова, ні Президент вам не мали право телефонувати і давати якісь поради. Бо, якщо вони вам телефонують, і ви одразу заяву не написали в ДБР, то ви стаєте, розумієте, порушниками закону. Ну, це так, якщо, ми європейським досвідом же ділимося. І ми розуміємо, наскільки далекі зараз стандарти наші і ваші незалежні в тому числі від того, що існує.

Я до чого веду? Ми нікуди ні дінемося при цій владі, при наступній, на перехідному періоді буде дуже серйозне оновлення Закону про НКРЕКП.

Розумієте? Дуже серйозне. Ми вже до нього готуємося. І, я чесно вам скажу, я розумію так, що все рівно вам на таких засіданнях має хтось фахово опонувати. Не воювати, а опонувати. А для того треба моніторити, постійно бути присутніми на ваших засіданнях, розуміти рішення, які ви приймаєте, розуміти їх наслідки для економіки, не тільки для енергетики, але й для економіки, бо ви розумієте, енергетика, а там на іншому боці споживач побутовий і не побутовий, бюджет, і так далі. І у нас тут вакуум, повне нерозуміння на сьогодні. Ну, я просто скажу, я не розумію чому, наприклад, Міністерство економіки не акцентує свою увагу на роботі з вами. От вони хоч раз були у вас, там приймали участь у засіданні вашому? Бо ваше рішення по прайс-кепах, ваше рішення по ПСО, вони ж доленосні для економіки, ви розумієте, для мікроекономіки і макроекономіки. Це таке загальне зауваження. І тому я переконаний, Андрій Михайлович, що нам доведеться проаналізувати фахово п'ять років роботи цієї комісії під останньою там версією закону, це грудень 19-го року, і вносити відповідні корективи, якась інституція має не те, що контролювати вас, але опанувати.

Я привожу приклад, суддівський корпус і є у нас, що там? Рада доброчесності, да, яка спостерігає від суспільства, яка впливає, і там достатньо, воно позитивно впливає на роботу, в тому числі суддівського корпусу. Це так я нікого... окремо до вас кожного з повагою.

Тепер дві претензії, які я одразу хочу зазначити, і в ТСК у звітах вони визначені, і я думаю будуть вони підкріплені.

Перше. Коли виходила постанова уряду про розрахунки механізму ПСО, я розповідаю колегам, якщо хтось забув. ПСО – це ціна 4,32 для скільки там 14 мільйонів, мабуть, домогосподарств в Україні. Згідно закону це має бути економічно обґрунтована ціна, яка має базуватися на розрахунках НКРЕКП і формулах, які вони мають закласти в ці розрахунки.

Я інформую вас, не було ніяких розрахунків, відповідно формули ми ці не сприймаємо і наша група аналітична не сприймає. А для вас, щоб ви зрозуміли, на сьогодні цей механізм ПСО коштує Енергоатому 160 мільярдів

гривень, на хвилиночку, на рік, 157 – там під 160. Тобто Енергоатом повинен на ринках продати свою електроенергію, свої 50 мільярдів кіловат/годин з такою ціною, щоби покрити ці 160 мільярдів при виручці 209 мільярдів. От вам відповідь на питання, що зараз відбувається на ринку і чому споживачі не "тягнуть" цієї ціни. І, на жаль, колеги, вибачте, тут і до вас будуть питання. Це перше.

Це не питання до вас, ми окремо досліджуємо це. Це буде абсолютно професійний, всіх колег запрошую, це фахова буде нормальна дискусія.

Тепер друге. Дивіться, ми зараз дуже ретельно досліджуємо стан нашої ключової енергетичної компанії – це Укренерго, НЕК "Укренерго". Ми розуміємо наскільки вона важлива для енергобезпеки. І ви подивіться ваш весь звіт так чи інакше, ну, навколо енергетики, а у нас НЕК сьогодні став не тільки технічним, технологічним оператором системи передачі, а ще й фінансовим розрахунковим центром, на який вішаються всі новації, да. Ми подискутуємо окремо про: новації, аукціони, послуги і так далі. Я просто звертаю вашу увагу, на сьогодні кредитний портфель НЕК приблизно 100 мільярдів гривень, 100 мільярдів. Обслуговування кредитного портфелю, якщо в 2020 році коштувало НЕК 350 мільйонів гривень на рік, то зараз воно коштує 9,700 мільярдів, під 10 мільярдів обслуговування кредитів, які за ці п'ять років навішали на НЕК, я так розумію, для того, щоб покрити витрати, які не були покриті, ну, в тому числі тарифами, за що, власно кажучи, ви і відповідали. Оце така ціна на сьогодні, яку споживач, ви ж розумієте, споживач заплатить обов'язково і буде обслуговувати, і буде далі гасити ці кредити.

І останнє, поясніть мені, будь ласка, ви пишаєтеся тим і дякуєте наш шановний комітет на чолі з паном Герусом – головою, що ми вам дійсно допомогли виправити вашу помилку по неправильному формування тарифу на диспетчеризацію і на перекидці великої суми грошей, ну, умовно кажучи, не за цільовим призначенням.

А чому так відбувається? Поясніть, чому в другий рік поспіль 2025 знову у нас там зайві гроші по диспетчеризації ідуть і, по суті, всі споживачі зараз оплачують цю перекидку, це фінансування, яке ви сьогодні самотужки так робимо. Як це НЕК неправильно готує вам розрахунки, і тоді ви чого не перевіряєте? Чого ви затверджуєте це? Оце питання, яке, якщо можна, поясніть мені, чому така похибка?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Треба про диспетчеризацію, да.

_____. Про угоду про диспетчеризацію? Ми особисто, як ви очолювали комісію, ми з Андрієм Михайловичем декілька разів були на Антикризовому штабі, де затверджувалися, тарифи розглядалися на 24-й рік, на 23-й рік. І Андрій Михайлович пам'ятає сто відсотків запеклі дискусії з Прем'єр-міністром та з шановним паном головою компанії НЕК "Укренерго" тодішнім, які вимагали від нас підвищити кратно оплату, а ми стояли на своєму.

Були ви праві? Да, я вважаю, що ви були праві.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Тобто ви впиралися, ви були проти?

_____. Ми були проти, ми були проти, категорично проти. Тому що це призвело б не до зайвих 19 мільярдів, а це призвело б до зайвих 50 мільярдів, але тиск був шалений з цифрами, з усіма справами. Ми це завершили.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Почекайте-почекайте, секундочку, можна по суті питання давати відповідь? Питання не було – тому чому не встановлено 50 мільярдів, питання було – тому що було залишено 19. І ви розумієте причини по суті.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Тиск...

_____. Олексій Юрійович... звертаю просто увагу, що так як було сказано, були проведені перевірки, були, як би сказати, зафіксовані перевірки економії коштів... щоб просто їх направити.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Це дуже велика...

_____. Да, але з другої сторони при формуванні тарифу на диспетчеризацію на 2025-й, як ви знаєте, він був зменшений. І поки в нас немає інформації про те, що він додатково, як би сказати, профіцитний. Зараз по тарифу на диспетчеризацію і чому він нині профіцитний? Тому що передбачалося додаткове фінансування генеруючих потужностей в наданні послуги на покриття, як би сказали, командного завантаження диспетчера. І враховуючи те, що ціни сформовано за ринку так, воно вийшло ця економія.

Воно було з комісією прораховано правильно. І комісія і на цей рік прораховувала з урахуванням того, що серед року не переглядати тариф, і була можливість заплатити ці роботи, да.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Коротше, є питання.

_____. Да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

Михайло Леонтійович.

БОНДАР М.Л. Дякую, колеги.

Я постараюся коротенько. Одне в продовження того, що Олексій Юрійович сказав про незалежність. Я думаю, що це випадково так вийшло, що воно в пріоритеті стоїть останнім пунктом. Останнім пунктом. Ну, це,

напевно, просто випадково. Я думаю, що воно мало бути найпершим. Знову ж таки, сім пунктів. Для реалізації їх, чи від Кабміну, чи від народних депутатів, є якісь пріоритетні, так як ми законодавці там, якраз тим можемо вам допомогти, тобто, чи є якісь закони, проекти, законопроекти, які є пріоритетними для реалізації отих 7 пунктів на 25-й рік?

_____. У нас, я так зверну, один з важливіших документів, який зараз на розгляді у Верховній Раді, це market coupling. Це законопроект, який від нас вимагають європейці, це об'єднання ринків і ми над цим працюємо і будемо просити вас максимально прискорити це опрацювання, тому що від цього багато питань залежить. Чому у нас незалежність остання? Ну, комісія незалежна. Додаткове посилення, це було записано в Ukraine Facility.

БОНДАР М.Л. Дивіться, додатково так, швиденько. Просто в тому числі от 6 пунктом стоїть у вас, наприклад, подальший розвиток сфери централізованого водопостачання і водовідведення. Буквально тільки що ми розглядали законопроект. Тобто він не є пріоритетним попри те, що там питання якраз це стоїть.

_____. Це не є пріоритетним. Тому що це стосується як би водоканалів, але не питання тарифоутворення по водоканалам, які здійснює комісія.

БОНДАР М.Л. Ясно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, може, Вікторія Олександрівна Гриб, щоб гендерна рівність. І потім далі...

Прошу, Вікторія Олександрівна, включіть, будь ласка, мікрофон, щоб по відео було чути вас.

ГРИБ В.О. Колеги, дякую за презентацію.

Дійсно деякі питання ставили більш, скажімо так, відкриті. У мене питання з приводу вашого впливу на діяльність деяких державних підприємств таких, наприклад, як регіональні електричні мережі. Є там такий пан Ткаченко Руслан Леонідович, який зараз створює величезні проблеми для Донецької області. Донецька область на сьогодні це, ну, ми ж розуміємо, там ведуться і бойові дії, і є прифронтові території. І от ця людина вже на протязі останніх, я не знаю, пів року постійно створює проблеми як підприємцям, які на сьогоднішній день працюють, як то кажуть, уже на свій страх і ризик, так і військовим, тому що на території тих підприємств знаходяться військові, але нічого не можна зробити. Він знаходить величезну купу зараз бюрократичних якихось там проблем, але так і не вирішує питання. От яким чином безпосередньо от НКРЕКП може впливати на таких недобросовісних, я б сказала, керівників державних підприємств?

_____. Дякую за питання, Вікторія Олександрівна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви знаєте про що іде мова? По суті в питанні...

_____. Я дійсно, я...

ГОЛОВУЮЧИЙ. ... не було описано що він робить законного чи незаконного.

_____. Важко мені зрозуміти суть питання.

ГРИБ В.О. Ні, я ... *(Не чути)* якщо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Він – просто погана людина? Чи він когось відключив в певний спосіб?

ГРИБ В.О. Конкретно вже декілька підприємств ... *(Не чути)*

_____. Вікторія Олександрівна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В незаконний спосіб відключив.

ГРИБ В.О. В незаконний, як на мене, незаконний, але тут же ж потрібно розбиратися, ... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окей.

ГРИБ В.О. Просто що можна зробити для того, щоб розібратися... для того, щоб розбиратися, знаєте, на протязі там декількох місяців.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скаргу на вас і скаргу на НКРЕКП.

_____. Да, в нас уже є скарга.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є скарги, да?

_____. Вікторія Олександрівна, ну, для того, щоб ми зрозуміли іменно по вашому питанню, то в мене є прохання. Для того, щоб або через вас звернулися споживачі чи напряму до комісії звернулися. Ми це питання, як би сказати, дослідимо і проведемо. Ми маємо і можемо провести відповідні заходи з перевірки, тим паче у нас уже зараз закінчується перевірка регіональних електричних мереж, де ми можемо... Чи вже

закінчилася? А закінчилася, да. Ну, можемо повторно зробити перевірку за скаргою там громадян і це не проблема, да.

ГРИБ В.О. Добре. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу, Максим Миколайович Хлапук.

ХЛАПУК М.М. Доброго дня, шановні колеги! До шановних представників Регулятора в мене питання стосовно дії... стосовно функціонування ринку електричної енергії ми всі бачимо про те, що зараз існує значна різниця між ціною BASE на ринку на добу наперед в Україні і в суміжних країнах. У мене питання, можливо ви аналізували, чому так відбувається, чи може Регулятор вплинути на цю ситуацію, оскільки видно, що ринок якось неправильно працює? І можливо там були певні маніпуляції з метою завищення цін, очевидно, на що ви мали би реагувати. Буду вдячний, якби ви могли прояснити це питання більш детально.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До речі, вдогонку, я от подивився цей графік і сусідній, серед суміжних держав не попала чомусь Словаччина, чомусь, не зрозуміло чому, але попала Литва, Франція і так далше. Все таки я не знаю, чи воно випадково, чи спеціально туди не попало, але ми теж тут якби не дураки...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. А Франція і Литва випадково туди попали. Прохання коректну інформацію давати.

_____. По тому, як відбувається ціноутворення зараз на відповідних сегментах ринку. Так як я і сказав, що були підняти прайс-кепи з 1 серпня і, як би сказати ціни, які формувалися під прайс-кеп, у нас, можна сказати, було там днів 4-5, точно підряд не пам'ятаю, але ми проводимо відповідний моніторинг, як це відбувається. Завтра в мене буде також відповідна проведена, як би сказати, нарада із представниками НЕК "Укренерго" в частині того, що у нас є імпорт електричної енергії, який заходить, але ми вже якби диспетчер на виконання своїх нормативно-правових документів у деяких випадках його обмежує і з метою уникнення цього обмеження ми хочемо пропрацювати, які потрібно внести необхідні зміни до нормативно-правових документів для того, щоб у НЕК "Укренерго" були підстави збільшувати цей обсяг імпорту при, як би сказати, дотримання всіх технічних регламентів і вимог, які є на сьогоднішній день. Але в будь-якому випадку, можливо, ми по результатах місяця додатково проінформуємо і комітет про те, як ми проводили моніторинг, які ми вживали дії і чи є наслідком тут маніпулювання, не маніпулювання. Тому що по деяких випадках ми звернулися до оператора ринку для того, щоб вони дали інформацію, чи є, на їхній погляд, маніпулювання на ринку. І вже за результатом збору всієї цієї інформації будемо робити висновки, тому що зараз якоїсь такої, прямо критичної ситуації, що все, під прайс-кеп немає, воно періодично десь вистрілює. Не знаю, якоїсь фахової відповіді на це питання зараз я не зможу дати, потрібно дослідити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все під прайс-кеп і не може бути, бо прайс-кеп зараз дуже високий вже, і скільки разів його піднімали. Тому це не питання, що все під прайс-кеп, а питання, що, дійсно, в нас на 50-60 відсотків електроенергія там буває, в деякі години точно, по добі там на 30-40 вища, ніж в сусідніх країнах. Ну, на мою думку, це неправильно. І тут я хочу проінформовано довести до вашого відома, що ніяких нормативно-правових актів, як обмежувати імпорт, не існує. Диспетчери Укренерго обмежують це на

власний розсуд, немає ніякого документа. І вони це роблять волюнтаристським способом, можливо, перебуваючи навіть в певній змові з певними учасниками ринку, для того щоб впливати на формування ціни. А вони мають займатися тільки технікою процесу, а не впливати на ринок. Тому тут має бути все по-чесному. Якщо прайс-кепи підняли, ну, тоді імпорт має ринок збалансовувати, і має бути справедлива ціна. Тому що це, от ви ж сказали, що основне завдання – баланс інтересів між споживачами і виробниками. І, в моєму розумінні, я повторював це багато разів, якщо дефіцит, ну да, має бути дорого, окей. Але, якщо профіцит, то не має бути дорого, має бути дешево. А в нас, получається, обстрілів цього літа немає генерації, а ціна в нас цього літа вища, ніж минулого літа, ніж минулого серпня, наприклад, коли були величезні обстріли.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Ну, Антимонопольний комітет щось запідозрив і почав... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. До речі, Антимонопольний комітет з вами обмінюється, консультації проводити якісь? Там, дійсно, якесь розслідування...

_____. У нас підписані відповідні меморандуми з Антимонопольним комітетом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, меморандум – це несерйозно. Два державних органи...

_____. І фінансовим регулятором, де ми обмінюємося інформацією. Так що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, він якихось запитів до вас не робив в рамках розслідування?

_____. Ні, вони постійно роблять запити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Роблять, да? Добре.

Максим Миколайович.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. А можна два слова? Я просто, Андрій Михайлович, я пропоную, давайте ми якось, може, разом з економічним комітетом або самі, ну, Антимонопольному комітету теж дамо сигнал, що ми як би під увагою нашою, розумієте, його розслідування, да. Бо хотілося б знати, чи якийсь буде реально розслідування, чи таке. Вони оголосять. П'ять днів тому читав, що вони оголосили, що вони проводять якісь там дослідження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Там і розслідування і дослідження.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Я маю на увазі промоніторити це.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можемо. Я думаю, що от ми ж незалежні від НКРЕКП. НКРЕКП незалежні. А у нас зараз, як на мене, коректна розмова. Це не означає, що ми їм щось на голову там нав'язуємо. Але як би можемо поспілкуватися. Вони можуть сказати.

Максим Миколайович завершить, і тоді Олександр Миколайович Юрченко.

ХЛАПУК М.М. Дякую за розлогу відповідь насправді.

Я би справді пропонував провести на базі цього комітету окреме засідання присвячене результатам вашого розслідування, такого дослідження, щоб ви могли представити нам кращі результати.

І хочу наголосити на тому, що якщо ми всі будемо бачити, що ціна на товар, на неелектричну енергію буде формуватися справедливо, можливо, тоді і непотрібно вам як Регулятору втручатися з прайс-кепами, застосовувати адміністративні методи втручання в ринок непотрібно, якщо ринок працює правильно і справедливо. І в цьому і комітет, і Регулятор, і Антимонопольний комітет – це спільна база. Тому підтримую ідею голови комітету, щоб ви пропрацювали це з Антимонопольним, і нам розповіли про результати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Олександр Миколайович Юрченко.

ЮРЧЕНКО О.М. Дивіться, Андрій Михайлович зазначив частково питання, які я хотів спитати. Чи бачите ви залежність ціни від того, що йдуть бойові дії, наприклад, в Україні, чи це не впливає на ціну, от як ми бачимо по аналогії минулого року?

І друге питання. Це, чи взагалі ви якось вбачаєте стратегію стимулювання, те, щоб було більше українського виробника, а не заходив експорт?

_____. Ну, в залежності цін від бойових дій, які зараз відбуваються немає. Вони тільки виникають тоді, коли є обстріл нашого генеруючого обладнання і, коли виникає дефіцит, тоді у нас є залежність цін, тому що дефіцит приводить до здорожчання, це об'єктивно. На рахунок розвитку власної генерації, ми робимо максимально зусиль для того, щоб... це як і з відновлювальних джерел енергії, так і із маневрової генерації газопоршневої, так і з установками зберігання енергії. Ми проводимо, тобто НЕК "Укренерго" проводить відповідні аукціони і закуповує відповідну генерацію, послуги відповідні.

ЮРЧЕНКО О.М. З зберігання, да?

_____. Не тільки зберігання, і з зберігання, і з виробництва, і з комбінованого виробництва, сонця і установки зберігання енергії. Всі ці механізми ми напрацювали і вони зараз реалізуються, і йде відповідне будівництво. На що я був звернув увагу? Коли НЕК "Укренерго" закупило відповідні допоміжні послуги на 700 мегават, але, враховуючи логістичні проблеми, ми продовжили термін реалізації ще на чотири місяці. Але вони мають бути реалізовані.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сформована ціна сьогодні, вчора, позавчора не є наслідком якихось бойових дій, не є, тому що електростанції у нас, слава богу, принаймні великі, крупні не були обстріляні ракетами. А це питання, яке ми задаємо і хочемо в якому розібратися, тому що дуже цікаво. Ні, ні, казки про баланс тут розказувати не треба. Баланс зараз такий, що у нас дефіциту немає, якби є профіцит і ще можна по імпорту брати більше навіть ніж нам треба. Але, на жаль, ціна така, як нібито у нас дефіцит.

Андрій Вікторович, прошу.

ЖУПАНИН А.В. Дякую, Андрій Михайлович.

Перше. Я раджу колегам ознайомитись з повним звітом, який доступний у нас у Верховній Раді, сьогодні вдалося мені третину його прочитати, дуже цікава загалом інформація, тому що все одно ця презентація, вона містить загальну інформацію, однак в звіті дуже багато цікавого і корисно буде ознайомитися.

По-друге, почну з хорошого. Дуже приємно бачити, що ви відзвітували окремо по законопроекті, по Закону про "зелену" трансформацію і окремо по біометану, тут мало того, що мені пощастило долучитися до цих законопроектів, до розробки першого автора, однак насправді це велика

робота заслуга комітету, що законопроекти були проведені і прийняті. Дуже приємно бачити, що у нас вже з'являються активні споживачі, так це ще невелика генерація, ви сказали, 142 мегавата, задається. Але з'явилися вже і агрегатори, і 2,4 мільйона кілометра біометану українського, поданого в газотранспортну систему.

Тому дякую вам за ту роботу, яку ви зробили. А насправді без вашої роботи цього б не було, законопроект законопроектом, однак домашня робота НКРЕКП була пророблена, тому за це вам слід подякувати.

Також дякую за те, що ви згадали про важливий законопроект market coupling. Він пройшов перше читання у Верховній Раді. І насправді нам важливо зараз як комітету відпрацювати його швидко і підготувати до другого читання для того, щоб спробувати прийняти в ті строки, які перед нами ставлять європейські партнери, і дякую за роботу НКРЕ по цьому законопроекту.

Зараз ми напрацьовуємо разом з вами законопроект про посилення незалежності Регулятора. Я разом з представниками Міністерства енергетики, представники НКРЕКП отримали буквально на днях уже останні фінальні коментарів від Energy Community. Я сподіваюсь, що ми скоро завершимо вже доопрацювання законопроекту, зареєструємо. Тому закликаю, колег, по-перше, повідомляю про це, по-друге, закликаю колег потім долучитися до реєстрації проходження законопроекту. Він важливий для реалізації меморандуму з Міжнародним валютним фондом, оскільки я пригадую, саме там було передбачено прийняття цього законопроекту.

А тепер з приводу прайс-кепів, підняття вечірніх прайс-кепів, чесно я вам скажу, ви пояснили логіку, моя думка, що цього можна було уникнути, враховуючи те, що у нас зараз немає сьогодні, станом на сьогодні немає дефіциту, і таке рішення в принципі воно приймається доволі швидко. Мені здається, що можна було б почекати до моменту, коли це рішення вже буде нагальним. Однак прийнято вже рішення, яке воно є.

А, Андрій Михайлович, говорив, що борги знижуються, так формально вони по цифрі знижуються. Однак треба враховувати, що завдяки рішенням нашого комітету і прийнятим законопроектам Верховною Радою було направлено, ви сказали, 18 мільярдів гривень на погашення боргів. Власне, якщо ми віднімемо, ми розуміємо, що борги не знизились на 18 мільярдів гривень, вони знизились лише на відносно невелику кількість. Тому ми розуміємо, що все-таки борги по системі приростають по різних напрямках цієї системи, але приростають.

До прикладу, той же балансуючий ринок, на який віддали 8 мільярдів для погашення боргів, він приріс на 4,2 мільярда за пів року. Це величезна проблема, мені здається, що потрібно сфокусуватися, ну, на її вирішенні. І тут комітет вам готовий допомогти в реалізації тих задач і того напрямку, який ви скажете як потрібно, якщо потрібна допомога якась комітету, то це проблема загалом нашої енергосистеми. Балансуючий ринок, він росте шаленими темпами і нам би потрібно було би якось перекривати цю кровотечу і пробувати зробити так, щоби кожна копійка, яка туди буде направлена додатково, вона дійсно погашала борги без приросту нових.

З приводу тарифу на диспетчеризацію, тут я погоджуюся з Олексієм Юрійовичем. Я піднімав це питання, коли ми приймали рішення про розподіл економії коштів. Тому що, якщо ми розуміємо, що в нас за два роки зекономлено 12 мільярдів гривень, то, напевно, що це переплата 12 мільярдів гривень означає, що тариф повинен бути... завищений, якщо у нас формується така переплата. І тут іще дивно, що саме, в принципі, на цьому ринку... не ринку, а за тарифом на диспетчеризацію все одно є ще борг у 8 мільярдів гривень в учасників ринку. Тобто з одного боку – вони боргують, з іншого боку – у нас є якась економія на тарифі.

Цього року ви сказали, що ви не знаєте чи буде він профіцитний, він буде профіцитний з того, що мені відомо, буде 3-4 мільярди економії в цьому році. Тому це треба брати до уваги, мені здається, коли ви будете наступний раз розглядати і затверджувати цей тариф, зробити його, на мою думку,

таким, коли учасники ринку не будуть переплачувати і будуть платити ту вартість послуги, яку вона реально коштує, якої достатньо для того, щоби забезпечити функціонування.

Тепер кілька запитань до вас. Ми бачили, що борги перед домашніми сонячними електростанціями, вони знизилися на 1,5 мільярда, з 3,1 до 1,6 мільярда. Ми так розуміємо, що це борги, з презентації, яку ви показували, це борги перед ПУП. Тут питання: чи ми на 100 відсотків впевнені, чи ви можете підтвердити, що ці кошти від ПУП були направлені далі власникам домашніх СЕС? Це перше питання.

Друге питання. Друге питання. Питання: скільки планується цього року, можливо, вам вже відомо, отримати кошти Укренерго від розподілу міждержавного перетину. Ми бачимо, що минулого року це було 2 мільярди гривень. В минулому році ці кошти були направлені рівними частинами на погашення боргів на балансуєчому ринку і виробникам по "зеленому тарифу". Чи є розуміння який цього року буде дохід від перетину? Тому що минулого року цей розподіл коштів був спрямований завдяки знову ж таки рішенню комітету і прийнятим законопроектом, можливо нам вже як комітету потрібно думати, якщо є інформація, що будуть такі додаткові кошти, потрібно думати над тим, як їх розподіляти, або ж Укренерго саме знає, куди їх використати.

І ви сказали про тариф на передачу і з приводу того, чи ростуть борги перед виробниками по "зеленому" тарифу. За моєю інформацією за шість місяців 25-го року борг все-таки зріс на 1,42 мільярда. Тут питання, чи цей ріст спричинений тим, що ми зараз зайшли в літо і в нас червень – це велике виробництво електроенергії сонячними електростанціями, чи все-таки нам не вистачає тарифу, чи все-таки тариф на передачу від дефіцитний. Якщо ні, тут важливо розуміти, тому що коли я пригадую на початку, в кінці минулого року затверджували тариф на передачу, було повідомлення від Укренерго, що він повністю покриє всі витрати, які необхідні для обслуговування витрат

перед виробниками електроенергії по "зеленому" тарифу. От, власне, три питання, якщо можете відповісти, буду вдячний.

_____. Дякую за запитання.

Почну з останнього. Тариф НЕК "Укренерго" на сьогоднішній день збалансований, але з врахуванням того, що є борги оплати за передачу та диспетчеризацію, вони не завжди на 100 відсотків можуть оплатити за надані послуги "Гарантованим покупцем", тобто ПСО. Але в той же час з метою збалансування цих всіх процесів нами на 26 число винесено затвердження відповідних тарифів операторів системи розподілу, де ми їм докомпенсуємо по результатам перевірки минулих періодів кошти, які вони в першу чергу мають направити на борги, які в них сформувалися перед НЕК "Укренерго" це за передачу та диспетчеризацію. Таким чином ми маємо близько, там до 5 мільярдів орієнтовно врегулювати цю заборгованість за рахунок прийняття відповідного рішення.

Також хотів би звернути увагу, що намагаємося запровадити нарешті цей же ж механізм із спецрахунками, який має зупинити нарощення боргів по балансуєчому ринку. І будемо надіятися, що ми це питання якби вирішимо, в тому числі спільними зусиллями.

Що стосується оплати домашнім господарствам, я особисто контролюю ці питання, дивлюсь по регіонах. На жаль, у нас є відхилення регіон від регіону: у когось там 65 відсотків розрахунків, у когось – 99. І ми цим питання окремо займаємося, але кошти ті, які сплачуються, вони йдуть на домашнє господарство, просто ця сума заборгованостей по регіонах зменшується.

І, вибачаюсь, по міжнародному перетину. Ми коли планували тарифник Укренерго, ми закладали суму близько 2 мільярдів. І ці кошти мали йти на розвиток мереж. І на сьогоднішній день у них десь близько 900 мільйонів і вони їх уже на виконання інвестиційних проєктів. Тобто по нашому баченню, не потрібно буде приймати рішення щодо перерозподілу, а

просто вони будуть використані за цільовим призначенням, як визначено відповідним законодавством.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це прекрасно, це прекрасно.

Так, тут у нас запитання, якщо є, то кажіть. По відео, чи є у нас по відео якісь підняті руки і хтось щось хоче запитати? Здається, що це Михайло Якович, хто це? Бачу, одна піднята рука, піднята прямо фізично, не кнопкою, а фізична піднята.

НАГОРНЯК С.В. Нагорняк.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нагорняк Сергій Володимирович, да. Прошу, Сергій Володимирович, вам слово.

НАГОРНЯК С.В. Колеги, в мене, добрий день, питання такого характеру. Надійшло звернення і зверталися телефоном, і надсихали звернення від Уманьводоканалу стосовно того, чи буде переглянутий тариф. Тому що на сьогоднішній день підприємство вже майже стоїть на стадії банкрутства і може залишитись місто Умань без води.

І вони звертаються з таким проханням: чи буде Регулятор все ж таки переглядати рішення щодо тарифів на воду? Перше питання. І друге питання: вони звертаються з пропозицією, чи може Регулятор передати на місця такі повноваження. Тому що якщо Регулятор на себе не готовий брати таку політичну відповідальність, то вони готові як міська рада, готові розглядати самі і приймати таке рішення. Вони посилаються на те, що інші міста невеликі самі приймають такі рішення, а там, де Регулятор виступає ліцензіатом по тих водоканалах, сьогодні там величезні проблем і потрібно з цим щось вирішувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу.

_____. Дякую. Дякую за запитання.

Ми пропрацюємо питання щодо встановлення тарифів по водоканалам, так як я звернув, що ми чотири рази переглядали з 2024 по 2025 рік тарифи водоканалів, але це було для юридичних осіб і, враховуючи постанову уряду і то єсть рекомендації в частині того щодо неперегляду тарифів для населення, ми рухаємося поки в цьому напрямку. Але в той же час, так як я і звернув увагу на те, що місцеві бюджети дофінансовують відповідні водоканали.

Щодо передачі на місця, ну, за мою інформацією, основна... не основна, майже всі водоканали проти передачі на місця, тому що те регулювання, яке здійснює Регулятор, можливо, в даному ... *(Не чути)*

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Більш зрозуміле.

_____. Більш зрозуміле.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є різні думки з цього приводу. І ми вже обговорювали, пам'ятаєте, коли ми у Львові були. І взагалі ми говорили, що, да, регулюйте ви, но якщо, наприклад, протягом 12 місяців ви не коректували тариф, тоді з'являються право в органу місцевого самоврядування прийняти якесь рішення, щоби, якщо раптом блокується на одному рівні, то другий, хто сміливий, хто відповідальний перед своїми мешканцями, щоб він міг таке зробити. Як на мене така конструкція могла би бути робочою, але її треба погодити з усіма, щоби це було якесь наше спільне рішення.

Да, Сергій Володимирович, потім ... *(Не чути)*

НАГОРНЯК С.В. Андрій Михайлович, в мене ще, да, ще одне коротеньке запитання. Хотів запитати чи відслідковує Регулятор, ну, після підняття прайс-кепів все ж таки якусь активність інвесторів по встановленню

сторіджів? Ну, потенційно воно б мало якось стимулювати інвесторів у відновлювальну енергетику перейти з встановлення сонячних електростанцій на встановлення сторіджів. Але так, як, по суті, на сьогоднішній день один цикл – тільки використання цих сторіджів, я чую від учасників ринку, що, ну, наразі якогось такого заохочення у них або бажання встановлювати, ну, і інвестиційної привабливості вони не бачать. Хотілося б почути думку Регулятора з цього приводу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я так розумію, що питання в тому, що один цикл, а ринок нам каже, що працююча модель – два цикли.

НАГОРНЯК С.В. А ринок... Да, щонайменше, тому що при одному циклі окупність – біля 15 років і ніхто під час війни в такі проекти інвестувати не будуть

_____. Був вдячний, щоб ви надали інформацію про окупність, і які це витрати, що в 15 років треба окупити.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. *(Не чути)* ну не лякай вже так.

_____. Але в той же час просто зверну увагу, що воно працює, підняли прайс-кепи з 1 серпня, і за ці 20 днів нам важко як би дати інформацію активність учасників з будівництва установок зберігання енергії. Да, це, як я і сказав, потенційний сингал для інвесторів, і він має дати поштовх в розвитку установок зберігання енергії, результатом якого за декілька років це питання дефіцитної частини по добі, ну, принаймні вечірнього піку має бути врегульоване.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Треба пожити, дочекатися зими, які будуть зимові денні ціни, що буде ніч-ранок, і тоді буде видно. Поки що дійсно робити чи

позитивні висновки чи негативні, можливо, дійсно трохи рановато, але скоро буде видно як працює ринок.

Прошу, Олексій Кучеренко.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякую.

Я два слова вдогонку. Тут пан Сергій Нагорняк актуальні питання підняв. То я буквально два слова. Я, в принципі, безумовно, проти того, щоб передавати на місця державне регулювання. Пояснюю, це державне регулювання. І більше того, я ніколи не приховував, що помилка 14-го року, на моє переконання, було об'єднання регуляторів комунального, пан Фрамагейт там мав честь працювати, і відповідно енергетичного і енергетично поглинув комунальний, давайте так відверто. Але тепер дивіться, в чому парадокс? Дійсно логіка, я не можу не погодитися з логікою голови комітету, якого він озвучував у Львові та Нагорняка. Якщо ви по тепло скинули з себе, починаючи з 18-го року, все, ви скинули всі свої, що законом вам давали, практично декілька етапів. Я розумію, що за цим стояло. Я не кажу про наслідки. Те, що передали на місця регулювання, а потім меморандуми, а потім, потім мораторії, на сьогодні ціна питання по різниці в тарифах, десь, думаю, там буде мільярдів 65, думаю так, різниця в тарифах, з яких третина не підтверджена. Розумієте? Тобто міста самі рахують, а реально аудит не підтверджується в цих обсягах. І що з цим робити, ніхто не знає. Ви ж бачите, 2-3 роки пройшло, і ні туди, ні сюди, навіть і в останньому законі про... Але дивіться, у нас на тепло є мораторій, в урядовому законопроекті, підкреслюю, 2479. Тут так би мовити держава на себе, вляпалась сама, давайте так казати. По воді і по... у нас немає мораторію, і по електроенергії відповідно, і по тарифу на воду. І в цій ситуацію, якщо ми розуміємо щось відбулося 3 роки тому, політичний фактор, а чому вам, якщо тепло передали, ну передавайте ви туди і воду, і хай мери на себе беруть відповідальність...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Треба або здійснювати державну регулювання, або тоді по-чесному...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Тому тут логіка є. Розумієте, тут логіка...

_____. При чому вони готові брати на себе політичну відповідальність.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. І тут цікаве оце опитування провести, не думаю, що всі там... кожний міський голова – це річ в собі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас Асоціація міст є.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Асоціація, не думаю, що вона від кожного міста, тим більше мільйонника може так все... Але питання. До вас претензія, у вас аргументів немає, розумієте. У вас жодного аргументу немає, ви просто стали заручниками цієї ситуації.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але при цьому НКРЕ можна залишити, якщо раптом...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Методологія, контроль.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є право піти оскаржити, якщо якісь мешканці вважають у місті, що там їм тариф підняли занадто чи якось, вони можуть піти, і тоді можна...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Тобто ви можете контрольну функцію здійснювати, моніторинг здійснювати, ви ж намагаєтесь по типу здійснювати

моніторинг, ну так само і по воді, здійснійте, як мінімум буде якась... тромб цей розсмокчеться.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нема що сперечатись, треба визнати, що це трохи штучна конструкція.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. *(Не чути)* це має бути, безумовно, і міністерство мало б включитись з якоюсь, розумієте, бо штанга ваша, безумовно, і ми розуміємо так сталося, але міністерство відповідає за сектори, і воно так само мало б зайняти якусь позицію. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Оце, що ми зараз обговорюємо, це трохи штучна конструкція, тому що ми просто шукаємо, як вийти з того клінчу, який утворився. По-правильному, ну, просто мало б, хто має, той здійснює державне регулювання. А ми вже якби виходячи з реалій думаємо, якби можна було з цього якось вийти, щоб всім було нормально більш-менш.

Давайте Асоціація міст, бачу, у вас піднята рука. Якщо можна, коротенько тоді скажіть.

ГАРНИК О. Доброго дня, Андрій Михайлович, шановні присутні, два уточнення. От, Олексій Юрійович сказав, що 65 мільярдів, дійсно, Мінрозвитку нарахувало 65 мільярдів. Це заборгованості різниці в тарифах, але це нараховано не органами місцевого самоврядування, а створено відповідно до закону і постанов територіальними комісіями, які працюють в складі системи обласних військових адміністрацій. Тому ця цифра на сьогоднішній день підтверджена офіційно і визнається державою.

Другий момент, що...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Вибачте, дуже важливо. Вибачте, Андрій Михайлович. Держава в особі кого визнає 65 мільярдів?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мабуть, комісії...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Ну, почекайте, комісії – це така... Комісія – це... Я так розумію, що коли Держаудитслужба робила моніторинг, аудит цих боргів, то там абсолютно в них не співпали цифри. Ще раз, це окрема дискусія, але цифра така, гігантська така.

ГАРНИК О. 62 мільярди - тепло, 2,5 мільярда – водоканали.

По другому питанню: по тарифах, передачі тарифів. Асоціація міст в січні-лютому 2024 року проводила опитування: 11 міст-ліцензіатів НКРЕКП проголосували за те, щоб передати повноваження на органи місцевого самоврядування, сім – проти, інші – утримались.

Зараз ми маємо інформацію, що частина з тих міст, які в свій час утримувались від передачі на рівень органів місцевого самоврядування, вже до нас звертаються з тим, що все-таки давайте піднімайте це питання, тому що ситуація вкрай важка.

Це коротка інформація до тої, що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Тобто 11 за те, щоб передати, сім за те, щоб не передавати, а решта, там десь штук 20, типу... Ви розумієте, якщо вони не сказали нічого, то, по-суті, вони виступили за поточний стан, якимось непрямо.

ГАРНИК О. Андрій Михайлович, слухне питання. Проблема в тому, що ми опитували тільки ті органи місцевого самоврядування, до власності яких належать комунальні підприємства водопостачання. Якщо це стосувалося обласних комунальних підприємств, ми не опитували. Якщо це стосувалося державних комунальних підприємств, державних підприємств водопостачання, ми не опитували.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Почекайте, тут ліцензіатів треба було. Скільки там? 35 ліцензіатів треба було питати.

ГАРНИК О. Питання в тому, що органи місцевого самоврядування будуть встановлювати тарифи для своїх підприємств водопостачання. Ми опитували якраз з цієї точки зору. Тих, що перебувають в їх власності.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто 11...

ГАРНИК О. Одинадцять, сім, три, інші...

Ну, 11 і 7, інші не визначили.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Зрозуміло. Дякую.

Так, чи є в нас ще запитання? Красов Олексій Ігоревич, Олексій Ігоревич, прошу.

КРАСОВ О.І. Якщо можна, про тарифи на розподіл електроенергії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Секундочку.

КРАСОВ О.І. Ви говорили про розподіл Укренерго. Що, які є плани сьогодні щодо постачальників... щодо споживачів електроенергії, чи планується до кінця року щось змінювати? Тому що сьогодні росте генерація, в зв'язку із цим змінюються об'єми транспортування електроенергії і деякі обленерго сьогодні вважають недоречність або необґрунтованість цих тарифів, які сьогодні по транспортуванню маємо. Які є плани до кінця року?

ГОЛОВУЮЧИЙ. І облгази заодно скажіть. Тарифи на розподіл в зв'язку із тим, що падають обсяги, що з'являється самогенерація.

_____. Ну, так, як я і сказав, що ми зараз переглядаємо тарифи на розподіл. Наступний вівторок 26-го має бути прийнято рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. З... Прийнято рішення: з 1 січня наступного чи з 1 жовтня?

_____. Ні, з 1 жовтня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Жовтня?

_____. Да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. З 1 вересня?

_____. Вересня, вересня, я вибачаюся, да.

_____. Ми повертаємо борги за 2021-2022.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це ... *(Не чути)*

_____. Оператором системи розподілу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. По електроенергії?

_____. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Відповідь, схоже, що будуть у вівторок...

_____. У вівторок у 12 годин засідання, ми всі його чекаємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А по газових мережах?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. У вівторок з 12?

_____. Якщо не зміниться.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вівторок, 12-а. А по газових мережах?

_____. По газових мережах – це вже будемо перегляд на 2026 рік скоріше всього. Але інформація у нас...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Ну, ви ж населення не чіпаєте?

_____. Населення не чіпаємо, на населення – мораторій.

_____. Ми повинні змінити методики. А в методиці визначено, що тільки для групи юридичної це. Зараз збираємо повністю інформацію. Ми сподіваємося, що на наступному тижні ми будемо мати ...
(Не чути)

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Якщо не таємниця, ви за рахунок рентабельності? Тобто ви збільшуєте, да?

_____. Ні. Значить, я можу сказати цифри, так...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Включіть мікрофон.

_____. ... *(Не чути)* напрямку. Значить, 12 відсотків зростання тарифів по облгазам в середньому, включає ГРМ – ну, газорозподільча мережа, яка об'єднує 23 ліцензіати, складає 12 відсотків, це зменшення обсягу розподілу. Інша – десь приблизно ще, ще приблизно десь 18 відсотків це збільшення вартості матеріалів, послуг, заробітна плата і все інше.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Об'єктивно.

_____. Тобто там все об'єктивно. Там не можна нічого вже там вирізано і вичеркнуто все, що можливо.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. А ціну вони за якою на ВТВ... *(Не чути)*

_____. Песеюшна. Ціни це ж ПСО.

_____. на ВТВ.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Для населення. А для бізнесу вони ж газ купують за комерційною ціною.

_____. Да, а який розподіл? Розподіл здійснюється і для населення, і для...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрій Олексійович почекайте, включіть мікрофон, бо так...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. У вас два ратифа: на один – мораторійний, інший – ні. Для населення ціна як я розумію на ВТВ на газ має бути як для

населення, да, ПСО, а для не населення для інших ціна на газ для ВТВ має бути комерційною, ринковою і обсяги ви ж бачите які.

ГОЛОВУЮЧИЙ. По-моєму, там все ПСО, по-моєму, все ВТВ йде по ціні ПСО.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Все ВТВ і для інших теж?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все, все.

_____. Все повністю і ми будемо надіятися, що воно буде продовжено...

_____. Чому так?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тому що тоді тарифи, тоді ціна була дуже дорога, тоді тарифи...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. ...*(Не чути)* купують електроенергію за ринковою ...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, тільки...

_____. Для населення теж за ринковою...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. За ринковою, правильно.

_____. Тут те, що ВТВ обраховується як загальна величина.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Включіть мікрофон.

_____. Загальна величина ВТВ розраховується єдина без розподілу туди-сюди і компенсується за рахунок 232 Постанови...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, я зараз скажу простими словами, щоб ...Ви встановлюєте тарифи, як ви вважаєте правильно, як ви вважаєте справедливим. Є обленерго, у них 70 відсотків – у приватних руках, 30 відсотків – у державних руках. Обленерго отримало підвищення у 2025 році, може навіть не достатньо, я точно не стверджую, що у них завищені тарифи, зараз отримують підвищення. Є не обленерго, а облгази, там 80 відсотків – державні і 20 відсотків – приватні, і там підвищення тарифу вони не отримують. Я не знаю, яке рішення справедливе: підвищувати, не підвищувати. Прийміть любе справедливе рішення, але має бути рівний підхід до мережевих компаній, якщо одним підвищувати, то і другим, інфляція і ріст зарплати є, і там і там. Якщо не підвищувати справедливо, окей ваше рішення тоді не підвищувати. Але, коли там де більше приватних... Один сектор, де більше приватних компаній вони отримують підвищення, а там, де більша державна власність на сьогоднішній день, вони не отримують. Очевидно, що аргументів проти моєї логіки знайти важко, правда? Тому ви робите, що вважаєте правильно, але єдине, що я би просив і хотів би, щоб був якийсь рівний підхід до учасників ринку і до мережевих компаній. Це моє єдине, що хотілося б, щоб був рівний підхід.

_____. Зараз дуже гарно підключився, газорозподільчі мережі, ті державні компанії, які є, вони дуже скрупульозно це все, подають матеріали – того, чого не було в попередньому керівництві. Нам стало краще працювати з ними. Я думаю, що там буде стовідсоткове взаємопорозуміння і ми знайдемо обций знаменатель.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окей. Зрозуміло. Є відповідь на питання.

Ще є питання в нас якісь? У нас є час ніби і закритого режиму не дуже треба.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. В мене тоді одне питання, користуючись нагодою, методологічне. Я зараз не обговорюю ці рішення по АкБ, да, вони там акумуляторні батареї коротше, а? УЗ, добре, по УЗ. Скажіть мені методологічно: НЕК "Укренерго", правління – самі визначили умови проведення цього аукціону? Самі визначили, що це лягає в тариф на відповідну послугу, да? Самі або чи їх це дозволяв акціонер, відповідно міністерство, наглядова рада чи дозволяла їм це, і чи радились з вами? Бо ви далі це маєте включити їм в тариф відповідно на цю послугу, і за це має заплатити той же самий споживач, за ці чудові проєкти. То вони самотужки в нас такі незалежні прийняли це рішення?

Я вам офіційно все рівно буду задавати це питання, але користуючись нагодою, просто хочу от вас послухати.

_____. Олексій Юрійович, ці всі аукціони, які проводились в НЕК "Укренерго", принаймні про які я доповідав, на допоміжні послуги на 700 мегават, вони проводились відповідно на виконання вимог законодавства.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Якого конкретно?

_____. Закону "Про ринок електричної енергії".

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Там закладено їх...

_____. Да, закладено проведення аукціонів на допоміжні послуги, відповідних постанов, точно нормативно-правових документів

комісії. І це також було здійснено з урахуванням позиції комісії, в тому числі міністерства.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Тобто вони кажуть НЕК "Укренерго" не погоджуючи ні з власником, ні з Кабміном, ні з міністерством, ні з Регулятором, вони кажуть, нам потрібні такі то такі то додаткові потужності різні: на частоту, там на потужність і так далі. Вони самі визначають це. Вони це все навантажують на тариф відповідно. Вони роблять інвестиційно привабливі проєкти, щоб потім, вибачте, керівник НЕК "Укренерго" просто в Римі доповідає, в мене проєкт за три роки окупності. Розумієте? Такий чудовий хлопець-інвестор за три роки окупності він окупує.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але він не в аукціонах цих.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Я думаю, в аукціонах. Він те, що сказав цю компанію... Ну, мені здається, я припускаю так. Тобто підготували три роки окупності. Заклали це в тариф відповідний. НЕК дав їм контракт. Вони з тим контрактом пішли в банк, прокредитувались. Я теж хочу. Можна я теж? Але з вами погоджували чи ні?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Юрійович, дивіться логіка струнка. Тільки одна гіпотеза, там, по-моєму, не зовсім коректно. Він ті три роки на аукціоні не виграв. І компанія, яку заснував (*Нерозбірливо*), вона заснувалась вже пізніше, після того як ті аукціони пройшли, після того, коли Кудрицький звільнився.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Бог з ним.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Його бізнес не на аукціон. Його бізнес в ринку. До Укренерго взагалі відношення немає. В ринку електроенергію купив вдень, продав ввечері. Купив вночі, продав зранку. Наскільки я знаю.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Бог з ним. Все. Відкинули до цього. Може бути. Я не хочу зайвих дійсно. Я просто до чого? Що воно без вас і без... Ну, розумієте, ви маєте захистити споживача теоретично в тарифі. Причому і потужних теж, вони ж виють так само розумієте, і Арселор там і так далі і тому подібне. А у вас перед фактом вже ставлять.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні. Секундочку. Комісія брала участь чи в розробці правил аукціону. Якісь були рішення.

_____. Це на виконання вимог закону. Були розроблені нормативні документи. Під ці нормативні документи були проведені відповідні аукціони. Також є план перспективного розвитку НЕК "Укренерго" там на...

(Шум у залі)

_____. *(Не чути)*... який передбачає необхідність.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Хто затверджує його? Ви теж, ви затверджуєте?

_____. Да, ми його затверджуємо і за результатами затвердження він передбачає необхідність залучення...

_____. Потери, короче, потери.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, секундочку, але мені ще здається, поправте мене, якщо я помиляюся, що те, що вони розіграли на аукціоні, це не те, що вони щось платять додатково, вони і раніше купляли ті послуги просто на добових аукціонах і платили максимальну ціну. Скільки там? Тисячу 300 гривень чи скільки там? І вони... і тепер вони цього купляють менше на добових аукціонах по високій ціні, а частину з цього купляють вже по п'ятирічних контрактах і там ціна опустилася... Скільки, скільки? Ну, там ціна опустилася...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Я переконаний, якщо зараз покликати Зайченка і запитати його, і він скаже: да, я підтримую, да. Бо з точки зору компанії, ну, мабуть, це йому вигідно, але мені... Знову таки, ну, воно ж все лягає в тариф на фоні цих кредитів, що я вам казав. І мені якось, ну, логіка от?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Воно і раніше лягало, і за це платили. Хто там? Укргідроенерго, Енергоатом це вигравав на добових, тижневих аукціонах чи на чому? Вони ж цю послугу купували раніше так само. Вони купували ...
(Не чути)

_____. Вся маневрена генерація, яка можлива, має можливість розгружатися і загружатися, вони приймали участь в цих допоміжних.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В коротких, там були короткі.

_____. Але... Короткі. А це на довгострокову перспективу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І короткі аукціони були по ціні майже максимальній.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Це норма закону, ви кажете, Закону про ринок, про... Як? Про енергоринок, да? І які підзаконні?

_____. Постанова комісії і...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Комісії вашої?

_____. Да. І постанова Кабінету Міністрів.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. А уряд теж щось, да?

_____. Да-да.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Щось, формально, щось там він їм затверджує?

ГОЛОВУЮЧИЙ. І давайте я ще скажу. Ми ж як би відкрито спілкуємося і чесно. Раніше було, грубо кажучи, було тисяча мегават, які він мав на там РПЧ, РВЧ, може, не тисячу, але нехай. І він їх отримував, купляв по тисячу 300 гривень на добових, на тижневих, на якихось коротких аукціонах. Зараз він розіграв п'ятирічні аукціони, тому з тих тисячі він умовно там 500 мегават він тепер купує вже по, я не знаю скільки там, по 600 гривень, не по тисячі 300, а по 600 гривень, а 500 - далі купує так само на коротких аукціонах, бо він не все розіграв.

Відповідно те, що треба закласти в тариф, тепер знизиться, бо раніше треба було ту всю послугу закласти по тисячу 300 гривень, а тепер частинку закладуть по... ну, може, по тисячу 300, може, там яка ціна буде на коротких аукціонах, а частина – суттєво дешевше, бо там вже п'ятирічні контракти на цю послугу. Правильно я пояснив чи ні?

_____. Правильно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну от, нічого страшного там немає.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Я не проти, але, я переконаний, це державна компанія, системний оператор, тарифна компанія, ліцензіат, що це має бути в якомусь колі... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сто процентів. Звичайно.

ХЛАПУК М.М. Колеги, наскільки мені відомо, там, справді, є вплив на тариф, тільки це вплив не на збільшення, а, навпаки, на зменшення. Водночас я пропоную не обговорювати питання Укренерго без них, вони зараз... ну, хіба що вони на комітеті могли б включитися і пояснити.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. А чому раптом я не можу задати комісії...

(Загальна дискусія)

ХЛАПУК М.М. Дозвольте, будь ласка. Я про те, щоб почути їхню думку, тому що, мені видається, це питання цікаве і для нас так само важливе...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Я вас запрошуюю на засідання ТСК, де ми будемо...

(Не чути)

ХЛАПУК М.М. Дякую, я можу прийти і без запрошення як член ТСК. Я хочу сказати про те, що це питання справді важливе, цікаве, і можна окремо присвятити, ну, щоб зрозуміти, наскільки це питання...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Миколайович, а нехай всі енергетичні компанії дивляться засідання комітету.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Мені так цікаво, що ви даєте мені поради, що я можу запитувати, що ні. Вибачаюсь, не потрібно...

ХЛАПУК М.М. Я вас не перебивав.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Непотрібна мені ваша порада, я сам вирішу, про що мені запитувати Національну комісією.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В нас так було все конструктивно, в нас був такий гарний комітет, все було конструктивно.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Ну, я ж розумію, що тут адвокатура пішла.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В кожного своя точка зору, кожний може висловити.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Нема питань, ця дискусія попереду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Всі висловили, і Максим Миколайович висловив, все нормально. Є ще у нас точки зору?

Якщо більше немає запитань ніяких, тоді спасибі. Ми, думаю, отримали багато нової інформації. Ви незалежний орган...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Методологічно дуже серйозне питання. Тобто ми прийняли до відома. В Раді вас же не буде, наскільки я розумію? Чи будете?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, я не знаю. Це, якщо Юрія Миколайовича запросять...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Ні, ну, ви за процедурою, наскільки я згадую, голова має щось там доповісти, 10 хвилин.

_____. По закону голова має... *(Не чути)*

КУЧЕРЕНКО О.Ю. І ще й питання...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Почекайте, почекайте. Ніякої переписки бути не може, бо це в законі передбачено. Але в законі передбачено так, що треба прийти виступити. Але, якщо тебе ніхто не запрошує і тобі не виділяє на це час, то як ти прийдеш і виступиш? Тому, поки Голова Верховної Ради не запрошує, то не треба приходити. Якщо він надіслав листа з запрошенням, ну, тоді буде треба.

Тому поки що на комітеті ми обговорили. Дякую вам за презентацію. Дякую вам за відповідь на запитання. Дякую всім колегам за свою позицію, висловлену, і за запитання. Є багато корисної інформації. Розуміємо, де можемо ми далі працювати, щоб поводити проблемні питання.

Тому всім дякую. Засідання комітету оголошую закритим.